

VITENSKAPELIG
HØYSKOLE

Norwegian School of
Theology, Religion and Society

Messiasmotiver i Rick Riordans forfatterskap om Percy Jackson

Hvordan kan en lese Percy Jackson i lys av Messiasmotiver i Bibelen og kristne
tekster?

Kathrine Slinning

Veileder

Prof.dr.teol. Sverre Dag Mogstad

MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn,

AVH[505]: Erfaringsbasert masteroppgave i RLE/Religion og etikk (30 stp), Høst 2018

Antall ord: 21 035

Forord

Den første utfordringen som meldte seg når jeg skulle begynne på denne oppgaven var hva skulle jeg skrive om og hvilken metode skulle jeg velge. Jeg var innom flere temaer, men etter hvert var det et tema som skilte seg ut for meg, og det var hvordan fantasy – litteratur som Harry Potter, Percy Jackson, Game of Thrones, Ringenes Herrer o.l. blander gamle religiøse fortellinger med fantasy, og skaper nye universer hvor barn – og ungdommer kan leve seg inn i en verden skapt av møtet mellom forfatters fortelling og deres egen kreativitet og fantasi.

Når jeg endelig fant temaet var det å finne metoden som jeg ønsket å bruke i oppgaven. Det var et noe enklere valg for meg, og jeg bestemte meg fort for å gjennomføre en litterær analyse av verket om Percy Jackson. Jeg valgte verket om Percy Jackson på grunn av at jeg har studert en del om antikk historie og gresk mytologi, så dette var et tema som har fasinert meg i lang tid.

Det å skulle begynne å skrive en så stor oppgave, som masteroppgavene, var på den ene siden en svært skremmende tanke, men samtidig var den en utfordring og en mulighet til å lære mer om et bestemt tema som jeg interesserte meg for. Den skremmende følelsen var knyttet til at jeg nå ikke bare skulle formidle kunnskap som andre hadde funnet før, men også formidle kunnskaper som jeg selv skulle finne gjennom min analyse. Det å skulle formidle kunnskaper skriftlig har jeg alltid funnet meget utfordrende for meg. Dermed var ikke den skremmende følelsen bare knyttet til at jeg skulle formidle kunnskap jeg hadde funnet, men det skulle formidles skriftlig. En ekstra liten utfordring i dette arbeide, men en utfordring ekstra er ikke noe farlig. Jeg har alltid likt å utfordre meg selv på ulike måter. Dette har drevet meg fram på fotballbanen, og når jeg begynte på oppgaven håpet jeg at dette skulle drive meg fremover i arbeidet med oppgaven. Dette å ha drevet med toppidrett har lært meg at for å nå sine mål kommer det både oppturer, nedturer og perioder med stagnasjon. Og det må jeg si at jeg har opplevde under den prosessen det er å skrive en masteroppgave. Prosessen frem til å bli ferdig med denne oppgaven har gitt meg en del oppturer, når jeg har følt at dette mester jeg på en god måte, men på den andre siden har den også gitt en del nedturer, når man føler at man ikke får til det man ønsker eller har fått helt skrivesperre. I de tunge periodene har det vært viktig å ha personer, som mine kollegaer, familie og veileder, som kunne hjulpet meg videre i arbeide ved å gi meg et lite innspill, et tips eller en samtale om emner i oppgavene. Jeg hadde ikke kommet meg gjennom denne prosessen ut dem, så jeg vil gi dem en stor takk for den hjelp og bidrag de har gitt denne oppgaven.

Sammendrag

I denne oppgaven har jeg gjennomført en litteræranalyse av verket om Percy Jackson, som er skrevet av den amerikanske forfatteren Rick Riordan. Bøkene om Percy Jackson handler om den unge halvguden Percy og hans mange oppdrag for å redde verden fra undergang. Handlingen i verket utspiller seg i vår tid, men samtidig utspiller handlingen seg i et parallelt univers hvor den greske mytologiens virkelighetsoppfatning er dominerende. Et univers hvor de greske gudene fortsatt er gudene og de er både synlige, fysiske og mektige skikkelser, som innvirker på det hverdagen til menneske.

Det jeg ønsker å finne ut av ved hjelp av min analyse er «Hvordan har Rick Riordan i sitt forfatterskap om Percy Jackson tatt i bruk messias motiver fra bibelen og kristne tekster?»

I min analyse av verket har jeg sett på hvordan forfatteren har brukt kristne tekster i sin formidling og hvordan karakter i verket har trekk fra messias. For å analysere disse tekstene og trekken har jeg anvendt ulike litteræreteorier. De teoriene jeg har anvendt er narratologi, intertekstualitet og transfigurasjon. Ved å anvende alle de tre teoriene får man et bedre helhetsbilde av verket, og dermed en dypere analyse. Dybdeanalysen av tekstene viser at verket om Percy Jackson har flere likhetstrekk med kristne tekster, og at Percy selv har trekk som kan minne om Messias.

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	1
1.1 Begrunnelse for valg av emnet.....	1
1.2 Problemstilling og avgrensing av oppgaven.....	2
2. Metode og teori.	3
2.1. Metode	3
2.2 Litterære teoriperspektiver	5
2.2.1 Narratologi	5
2.2.2 Intertekstualitet.....	7
2.2.3 Transfigurasjoner	9
3.0 Presentasjon av verket	13
3.1 Presentasjon av forfatter	13
3.2 Presentasjon av sjanger.....	14
3.2.1 Fantasy	15
3.2.2 Myter	16
3.2.3 Profetier	17
3.3. Handlingsreferat.....	18
3.3.1 Første bok: Lyntyven	18
3.3.2 Andre bok: Monsterhavet	21
3.3.3 Tredje bok: Titanens forbannelse	23
3.3.4: Fjerde bok: Slaget om labyrinten	26
3.3.5 Femte bok: Den siste olympier	28
4.0. Kristologi	31
4.1 Evangeliene	31
4.2 Jesus i brevlitteraturen.....	33
4.3. Aporyfte skrifter	34

5.0 Kristne tekster i verket om Percy Jackson	34
5.1. Den store profetien	34
5.2 I fiskens mage	38
5.3 Å bekjempe sin egen bror	40
5.4 Nestekjærlighet	41
5.4.1. Percy viser barmhjertighet og nestekjærlighet.....	41
5.4.2. Luke viser anger og nestekjærlighet	42
5.3.3. Nestekjærlighet som forsoning.....	44
5.5 Man sår hva man høster	46
6.0 Analyse av litteraturteori i Percy Jackson.....	47
6.1. Narratologiske perspektiver	47
6.2.Intertekstualitet	48
6.3.Transfigurativ	51
7.0 Oppsummering av analysen	52
8.0 Litteratur.....	54

1.0 Innledning

1.1 Begrunnelse for valg av emnet

Jeg har valgt å fokusere på hvordan gresk og romersk mytologi har fått nytt liv gjennom bokserien Percy Jackson. I dagens barne- og ungdomslitteratur finnes det flere serier som handler om gamle myter og legender, og disse har fått nytt liv gjennom dagens populærlitteratur. Dette er ikke bare de gamle mytene og legendene man kan kjenne igjen i denne litteraturen tar man et nærmere blikk på dem vil man oppdage flere likheter med bibelske fortellinger, og samt andre kristne fortellinger også. I bokserien om Percy Jackson finnes flere likheter med de kristne fortellingene. Bokserien om Percy Jackson, som jeg skal analysere, har vært på markedet siden 2005 og er populære blant ungdommer. Serien er skrevet av Rick Riordan, som også har skrevet bokserier om den egyptiske og norrøne mytologien.

En annen inspirasjonskilde for denne oppgavene er noe som jeg møter til stadighet i klasserommet når jeg underviser i Religion og etikk. Faget skal være et holdningsdannende fag for elevene, men det skal også hjelpe elevene til å reflektere over egen identitet og valg.¹ Mange ungdommer sliter med å finne sin egen identitet i dagens samfunn, og mye av denne søken etter en egen identitet henger sammen med at religiøsitet har fått en mindre plass i det norske samfunnet. Religiøsitet har blitt en privatsak og i mange ungdomsmiljøer er det et tabuområde å snakke om religiøsitet. Dette fører til at flere ungdommer er søkende og usikre på deres religiøse identitet. I tillegg støter ungdommen stadig borti ulike religiøse og ikke-religiøse livssyn som direkte eller indirekte påvirker deres holdninger og egne livsvalg. Dette fører til at mange ungdommer sliter med å finne sin egen identitet.

I denne søken etter en egen religiøse identitet henter ungdommer inspirasjon fra bøker, TV-serier, filmer og spill. Omtrent all barne- og ungdomslitteratur har et element av en søking etter egen identitet for hovedpersonene. Ungdommene kan derfor relatere seg til denne søken, og dermed kan bøker, TV-show, filmer og spill være med på å forme deres egen identitet. I en

¹ Udir.no

del av de av disse seriene er det også et underliggende religiøst budskap om kampen mellom det gode og onde, nestekjærlighet og vennskap, og dette er i disse trekkene at man kan dra kjensel på de kristne trekk i fortellingene. I bøkene om Percy Jackson finner vi alle disse tre trekkene, men også andre trekk som kan knyttes til kristne fortellinger. Et av disse trekkene er at det finnes en profeti om at Percy Jackson, som er sønn av Poseidon, skal redde verden fra dens undergang.

For ungdommer har slike serier en stor tiltrekningskraft. Felles for Percy Jackson og andre liknende fortellinger er at de er rike på beskrivelser og ofte inneholder flere karakterer som kan inspirere deres egen søken. Gjennom fortellingen kan ungdommene utvikle en egen forståelse av sosial forventninger og normer.

Gjennom bøker lærer barn og ungdommer om innlevelse evner og hvordan andre mennesker føler ting som skjer i deres liv. Dette fører til at barn og ungdommer for toleranse for andres meninger og livsforståelse ifølge den amerikanske filosofen Martha Nussbaum.²

Fortellerkunsten har lange røtter i vår historie, og evnen til å leve seg inn i fortellinger som er annerledes enn vår virkelige verden har vært med på å drive frem endringer i vårt samfunn.³ I tillegg har mennesket et stort behov for å passe inn i en større sammenheng, og være en del av et større felleskap.

Derfor finner jeg ungdomslitteratur meget interessant. Ikke bare kan litteraturen være med på å forme ungdommens identitet, men den skaper også en forståelse for en større helhet og forhåpentlig vis et mer tolerant samfunn. Samtidig formidler det viktige elementer av vår kulturarv som framtidige generasjoner bør kjenne til.

1.2 Problemstilling og avgrensning av oppgaven

Det har blitt skrevet en god del om både den greske mytologi og kristne myter, og det har blitt forsket på hvordan både greske helter og Jesus har vært et forbilde for barn og unge i generasjoner. Jeg ønsker å koble sammen disse to temaene og se på hvordan kristne tekster og

² Tandberg (2016)

³ Andersen, Mose og Nordheim (2012)

fortellinger har blitt bruk i verket om Percy Jackson. I tillegg vil jeg si noe om hvordan fortellinger som Percy Jackson kan bli så populære i dagens ungdomskultur gjennom å se på hvordan vår vestlige aktive og passive kano har blitt brukt for å fortelle historien om Percy Jackson og hvorfor de akkurat nå er så populære.

Problemstillingen blir som følger: *«Hvordan har Rick Riordan i sitt forfatterskap om Percy Jackson tatt i bruk messias motiver fra bibelen og kristne tekster?»*

Oppgavene videre vil være først en presentasjon av metode og aktuell teori, for deretter å presentere forfatteren og gi et en kortfattet sammendrag av de 5 første bøkene som serien består av. Bokserien består av 10 bøker, men de siste 5 bøkene er det en blanding av greske og romerske mytologi, og har en annen struktur og fortellerstemme enn i fem første bøkene. I de siste bøkene er det seks ulike personer som er førsteperson i fortellingen, og kan derfor også sees som et annet verk en de første fem bøkene. Jeg har derfor valgt å konsentrere meg om de 5 første bøkene hvor Percy Jackson er hovedpersonen og er knyttet til kun den greske mytologien. Etter det vil jeg analysere trekk omkring Percy Jackson som sammenfaller med trekk omkring Jesus og den kristne forståelsen av selve messias-begrepet. Det betyr at oppgavene er tenkt som en komparativ studie. Diskusjonens formål er å få frem hvilke trekk som enten underbygger at Percy Jackson er en kamouflert messias eller ikke, som hva er godt og ondt, nestekjærighet, profetier og ”frelse” verden. Hvordan kan ulike teorier som narratologi, intertekstualitet og transfigurasjonsteorier være med på underbygge de funnene som bringer disse trekkene frem, og hvordan fungerer fortellingene som identitets byggende fortellinger for ungdommer i dag.

2. Metode og teori.

2.1. Metode

Denne oppgaven er utelukkende en teoretisk litteratur studie hvor jeg skal sammenligne funn og knyttet de opp mot ulike litteraturteorier. Jeg vil bruke nærlesing som metode i mitt arbeide med de ulike tekstene. Serien inneholder fem bøker og jeg har valgt å skrive et referat fra alle fem bøkene slik at den helhetlige fortellingen blir ivaretatt. For å analysere likhetene

mellom kristne tekster fremstilling av Jesus med den fremstillingen som serien har av Percy Jackson og et par andre sentrale personer, tar jeg ikke for meg alle bøkene i serien, men kommer til å bruke Lyntyven, Titanes fall og den siste olympier mer enn de to siste bøkene i serien; I tillegg kommer jeg til å bruke ulike tekster fra bibelen for å vise likheter og forskjeller mellom Percy Jackson og Jesus Kristus.

For å svare på problemstillingene er det viktig å se på litteraturteori som begrep og så i ulike litteraturperspektiv. Litteraturteori kan defineres som den *”systematiske redegjørelsen for litteraturens natur og for metoder som kan brukes til å analysere den”*⁴ Det å analysere en tekst kan forstås som en fortolkning av tekstens innhold. En analyse kan også ha som hensikt å se på hvilke forutsetninger teksten bygger på. Dette skjer i møte mellom tekstens potensielle betydning og leseren.

Når vi mennesker leser en tekst har vi et stort behov for etablere et narrativt mønster i teksten. Dette kommer av at mennesket har et behov for å knyttet fortellingene opp mot sine egne liv, og dette har strekker seg flere tusen år bakover i tid, og derfor vil dette perspektivet og narrativ teori være en av innfallsvinklene til denne oppgaven.⁵

I 1967 lanserte Julia Kristeva begrepet intertekstualitet. Med dette mener hun at *”enhver tekst tar form som en mosaikk av sitater, enhver tekst absorberer og transformerer andre tekster”*⁶ Derfor vil jeg også fokusere på hvordan verket om Percy Jackson relaterer seg til kristne tekster og hvilke elementer fra disse tekstene som tas opp i verket, som for eksempel illusjoner og direkte lån. Mennesker er sosiale vesener og står alltid i en relasjon til andre. Dette gjør at fortellinger er med på å knytte menneske sammen, både i nåtid og fortid. På samme vis som at mennesket må forholde seg til sin samtid, står ikke fortellinger uten en forandring i den tiden den er skrevet og lest.

På hvilket grunnlag leses mytene i serien om Percy Jackson? Og hvilke nøkler for fortolkning tas i bruk?

⁴ Andersen, Mose og Norheim (2012) s. 19

⁵ Lothe (2011)

⁶ Lothe og Refsum og Solberg (2015) s. 100

2.2 Litterære teoriperspektiver

2.2.1 Narratologi

Narratologi er et begrep som ofte brukes synonymt med fortellerteori, og ifølge Aaslestad kan narratologi forstås som læren om de fortellende teksters struktur.⁷ Det vil si at narratologien er en metode for å analysere hvordan tekstene er fortalt og strukturert, hvordan de fungerer, og hvordan betydning dannes gjennom samspillet av ulike narrative teorier.⁸ Analysen skal være med på å åpne opp teksten til en dypere forståelse av dens innhold. Det å kunne fortelle er en fundamental måte å gjengi eller uttrykke noe på, og menneske har et stort behov for å høre og fortelle historier. Mennesket bruker derfor fortellinger til å kommunisere med hverandre gjennom hele historien, og vi kan finne ansatser av den narrative kommunikasjonsmodellen hos de greske filosofene Platon og Aristoteles. Den narrative kommunikasjonsmodellen er særlig basert på Roman Jakobsens språklige kommunikasjonsmodell fra 1960 – tallet, og uttrykker at

*”Litteratur utgjør et språklig kommunikasjonssystem mellom en avsender (forfatter) og en mottaker (leser), men at den litterære form for kommunikasjon er kompleks, variert og sammensatt.”*⁹

Det som skaper mening i en tekst er å se etter de generelle teoriene i det litterære systemet som det enkelte verk eksisterer i og får mening gjennom. Narratologien har sitt utgangspunkt i strukturalismen på fra 1960 – tallet. Det overordnede målet for strukturalismens er hvordan får en tekstens sin mening. Denne meningen mener strukturalistene de kunne finne i litterære og språklige systemer som lå utenfor teksten.¹⁰ Strukturalistene var opptatt av å avdekke de grunnleggende strukturene og kartlegge hvilke regler som lå til grunn. En motreaksjon på strukturalistenes var narrotologien som rettet blikket mer mot den enkelte tekst, og ikke de underliggende systemene. Det som sto sentralt i den narratologien var hvilke

⁷ Aaslestad (1999)

⁸Lothe og Refsum og Solberg (2015) s. 149

⁹ Lothe og Refsum og Solberg (2015) s. 111

¹⁰ Claudi (2013) s. 69

fortellerteknikker som er anvendt i den narrative teksten. Den franske litteraturteoretikeren Gerard Genette utformet innholdet i narratologibegrepene, og han viser til at en fortelling har tre aspekter: 1) fortellingen i seg selv, 2) hendelsene det fortelles om, og 3) fortellerakten, selve fortellingen av fortellingen.¹¹ I ettertid har den norske litteraturteoretiker Petter Aaslestad modifisert teorien, og henviser til seks kategoriinndelinger i en fortellende tekst.

Den første kategorien er **rekkefølgen** begivenhetene i historien finner sted, og fremstillingen av disse begivenhetene i teksten. Den vanligste formen for rekkefølge i en tekst er en kronologisk fremstilling av hendelsen, men i noen fortellende tekster er det en uoverensstemmelse mellom historie og fortellingens rekkefølge, og dette kalles anakron, og det finnes to former for anakron. Dersom fortellingen hopper bakover i tid kalles dette for analepse, mens når fortellingen hopper framover i tid kalles det prolepse.

Andre kategorien er **tempo** i fortellingen. Tempoet forteller leseren noe om hvordan fortellingen passer i historien og plassen fremstillingen opptar historien. Tempoet deles inn i fire ulike former. Det laveste tempoet finnes i pausen, hvor fortellingen tar et avbrekk og beskriver en gjenstand eller en person. Den andre enden av skalaen for temp er ellipsen, hvor tidsrom er utelatt fra fortellingen. Mellom de to ligger referat og scene.

Den tredje kategorien handler om hvor ofte en hendelse forekommer i fortellingen, og kalles **frekvens**.

De to neste kategoriene er nært knyttet sammen; **fokalisering og stemme**. Fokalisering handler om hvilket perspektiv fortellingen fortelles fra. Når fortelleren er allvitende kalles det nullfokalisering, mens når fortellingen ikke formidler innsikt i personens tanker og følelser kalles det et eksternt fokalisering. Og den siste formen for fokalisering er intern, som vil si at det er personer i teksten som gjengir hendelsene. Stemme derimot viser til hvilken stemme som vi hører i fortellingen.

¹¹ Claudi (2013) s. 80

Den siste kategorien er narrasjonens plassering i tid og nivåer. Plassering handler om begivenhetene som gjengis er forut, etter eller samtidig med den fortellende handlingen. Vi innehar her fire varianter. Den første varianten er etterstilt narrasjon; som vil si at teksten foregår i en ubestemt fortid. Den andre varianten er foranstilt narrasjon; og betyr at den går forut for historien. Typiske tekster for foranstilt tekster er spådommer og profetier. Den tredje varianten er interkalert narrasjon,; og i slik narrasjon er fortellehandlingen plassert inni mellom hendelsene i historien. Og den siste varianten er simultan narrasjon; og betyr at noe fortelles parallelt med at det finnes sted.

Narratologi er en av de teoriene som har hatt mest innflytelse over litteraturvitenskapen, og Jakob Lothe skriver i sin bok fiksjon og film:

”Sidan forteljeformene som omgir oss, er så mange og varierte, er narrativ teori relevant ikkje berre for litteraturvitenskapen, men og for fagområder som historie, religionshistorie, teologi, sosialantropologi, sosiologi, lingvistikk, psykologi, reklame, film og fjernsyn”¹²

Alle delene av en fortelling skal være meningsfulle og kunne grunngi de valgene som blir tatt i fortellingen. Mennesket har en tilsynelatende stor trang til å organisere vårt liv i fortellinger, som igjen blir satt i relasjon til andre fortellinger, og kanskje i en større sammenheng og den store fortellingen. Et overbygg som knytter oss sammen?

2.2.2 Intertekstualitet

Vi, mennesker, har et stort behov for å organisere verden i ulike kategorier slik at vi kan gjenkjenne fenomener på en enkelt og grei måte. Dette gjør også at vi konstruerer kategorier og organisere våre tanker i disse konstruerte kategoriene. Dette er et overordnet poeng for Michel Foucault, og han fremhever derfor at de kategorier som vi har, og grensene mellom dem, kunne vært annerledes.¹³ Han

¹² Lothe (2003) s. 5

¹³ Claudi (2013) s. 92

hevder videre at begreper er en del av vår bestemte historiske og sosiale diskurs, som igjen blir organisert av vårt språk, og ikke omvendt. Når vi kategoriserer og navngir ulike fenomener, gjør vi dette etter et bestemt mønster som er påvirket av kulturell bakgrunn. Dette betyr at det er hvordan man snakker om et fenomen som bestemmer hvordan man skal forstå dem, og ikke hvordan fenomenet er i seg selv.

Barthes og Kristeva står mot strukturalismen og hevder at det finnes ingen skjulte meninger bak eller under tekstens overflate, det finnes kun tekst. De representerer et poststrukturalisme perspektiv, og i dette perspektivet hevder Barthes at ved å analysere en tekst skaper man en ny tekst. Og dette mener også Kristeva, som skriver at:

*«enhver tekst er konstruert som en mosaikk av sitater;
enhver tekst er en absorpsjon og en transformasjon av en
annen.»¹⁴*

Det Kristeva påpeker i dette prinsippet er at alle tekster som skapes har fragmenter fra tidligere tekster, og det som skaper teksten er hvordan de ulike fragmentene og elementene blir satt sammen er det som skaper teksten. Dette kaller hun intertekstualitet. På denne måten får teksten sin mening gjennom møte mellom forfatter, leser og den litterære konteksten som teksten befinner seg i.

I min oppgave vil det være relevant å se på hvordan tekstene står i forhold til andre tekster. Det vil si hvordan fortellingen om Percy sammenholder med bibelske tekster og andre kristne tekster. I den sammenhengen er det relevant å se hvor stor grad av tilknytning- og referansetetthet det er mellom de ulike tekstene.¹⁵ Hvordan bruker Rick Riordan de bibelske og kristne tekstene i sitt forfatterskap er også interessant: kan det intertekstuelle samspillet sees på som plagiat eller hyllest av de bibelske og kristne tekstene?

¹⁴ Claudi (2013) s. 94

¹⁵ Ridderstøm (2015) s.3

I følge Barthes kan man ikke behandle teksten som et passivt medium som formidler mening mellom forfatter og leser, men at teksten i seg selv er en virksomhet, som går utover bare teksten. Et verk blir sett på som en bok, og blir lest fra perm til perm, men virksomheten til teksten slutter ikke der. Den skal gjøre at leseren selv blir en produsent av teksten, og ikke bare konsumer den.

Barthes mener vider at det finnes forskjellige former for tekster. De lesbare klassiske tekstene, vanlige tekstene som har en begynnelse og slutt, og de skrivbare tekstene som inviterer leseren inn i teksten til å skape sin nye betydninger av teksten. Innenfor hvilken kategori finne man de bibelske og kristne teksten? Hva med Percy Jackson? Er det en vanlig tekst eller inviterer denne teksten leserne til å finne nye betydninger i teksten og skape sin egen mening med den?

2.2.3 Transfigurasjoner

Jeg har valgt å bruke Svend Bjerg sin teori omkring transfigurasjoner, og årsaken til at jeg har valgt å bruke ham er at han forsøker å skape en sammenheng mellom bibelen og litteraturvitenskapen. I tillegg forklarer det hvordan transfigurasjoner blir brukt i litteraturen på en mer generell måte. Dette gjør at Bjergs teori er meget aktuell for denne oppgaven.

At det finnes eksempler på at det finnes en sammenheng mellom kristendommens religiøse fortellinger og litteratur kan man finne mange eksempler på. Et godt eksempel på finnes i den siste boken om Harry Potter hvor fortellingen henter inspirasjon fra Jesus oppstandelse. Harry Potter må dø for å overvinne den onde trollmannen Voldemort, men ved hjelp av dødstalismanene kan Harry Potter gjenoppstå, og vinner dermed over Voldemort og det onde. Et annet eksempel som viser dette er Karen Blixens novelle "Heloïse" fra samlingen Vintereventyr.

”Man kan udmærket lære vintereventyret uden at dykke under overfladen, men historien signalerer dog, at Heloise repræsenterer mer en sif selv. Hun har i sig optaet en gammel Jesus- figur”¹⁶

I begge disse eksemplene blir fortellingen inspirert av tekster knyttet til Jesus som Messias. For å kunne undersøke om det finnes likheter mellom Jesus og Percy er det helt vesentlig for oppgaven å undersøke om hvordan Percy`s transfigurerte trekk kan minne om Jesus og de kristne forstillingene om Jesus. Det er fullt mulig å lese hele serien om Percy Jackson uten å dykke under overflaten av fortellingen, og allikevel få en god leseopplevelse. Men vil det å ha en forståelse av et religiøst – bakteppe gi en annen les opplevelse og forståelse av det som hender i fortellingen? Opplevs fortellingen på et dypere og mer åndelig nivå om man kan knytte historien opp mot noe større enn bare fortellingen om Percy?

Med transfigurasjon mener Bjerg en forvandling av personene. Det han ønsker å finne ut av om det finnes et mønster i de moderne litterære figurene som kan danne et mønster hentet fra Jesushistoriene. På samme måte ønsker jeg å forsøke å vise at et finnes et slikt mønster i serien om Percy Jackson, og på den måten se hvordan trekk fra de bibelske trekkene til Jesus kan gjenkjennes hos Percy Jackson. Med andre ord hvordan Jesus trekk veves inn i fremstillingen av Percy Jackson, samt spesielle begivenheter. Bjerg peker på at den litterære transfigurasjonen spiller på et typisk rolleregister.

”Når mønstrene herfra genkendes i eller bag teksten, sætter figurene fri til å handle ud fra og imod rollen”¹⁷

For å kunne knytte Jesushistoriene til tekstene om Percy Jackson, er det ikke slik at man kan redusere de kristne fremstillingene til en dogmatisk inventarliste, hvor man kan krysse av etter hvert som de ulike trekkene dukker opp. Hvilke mønster som kommer til syne hos Percy Jackson? Er det kun Jesusfremstillinger som blir tatt opp eller eksisterer det andre bibelske eller mytiske personer som veves inn i hans person? Det å gi en litterær figur trekk fra bibelen

¹⁶ Bjerg (1988) s. 30-31

¹⁷ Bjerg (1988) s. 36

vil det gi karakteren mer troverdighet eller skaper det en mer stereotyp fremstilling av den litterære figuren? Vil dette si at forfatteren fritt plukker trekk fra bibelen og vever dem inn i fremstillingen av Percy?

Et annet viktig poeng som Bjerg tar opp er om leseren kan” transfigureres. Om dette er mulig vil det gripe dypt inn i leserens liv. Bjerg mener at det er mulig, og dette kan skje om man oppfatter livet som en fortelling i seg selv, som vi dag etter dag dikter videre på. Da kan leseren forvandles litt etter litt – å transfigurere.

Ved å veve disse trekkene inn i Percy Jackson er hensikten at han skal repetere Jesushistoriene? Nei, mener Bjerg. Hensikten er å tyde en nåtidig erfaring i lys av religiøse fortellinger. Betyr det at Percy må leve opp til en figurasjonen Jesus, eller er det snakk om å gi ham mer dybde og karakter? Hvordan kan man se fortellingen om Percy som understreker Bjerg`s poeng med å sette religiøse, nåtidige erfaringer i lys av religiøse framstillinger, og hvordan blir så fortellingen tilpasset leseren?

Bjerg er sterkt imot å bruke en eventuell vindusmetafor i forbindelse med transfigurasjoner, og han henviser til O. Gasset (1925) sine uttalelser om dette. Gasset påpeker at det er hvordan man fokuser blikket som avgjør hva man ser; for eksempel gjennom et vindu og på havet. Dersom man fokuser på havet og båtene, vil ikke øynene ble belemret av å se det faktiske glasset, men dersom man fokusere på vindusglasset vil havet og båtene bli utydelige for en. Man kan med andre ord ikke ha fokus både på havet og vindusglasset, man må velge en av delene.¹⁸

På 1980 – tallet ble Gasset vindusmetafor kultiveres av Frye. I stedet for å se gjennom et vindus, ser Frye gjennom et speil. Han sammenligner sin metafor med en opplyst togkupé ved nattestid. Kupéen blir da forvandlet til egen liten boble, mens naturen utenfor ikke er en del av Den myteskapte kulturen som kupéen blir om dannet til et speilbilde, og kan derfor sees som en transfigurasjon av virkeligheten.¹⁹

¹⁸ Bjerg (1998)

¹⁹ Bjerg (1998)

Både vindus- og speilmetaforen blir oppfattet som endimensjonal av Bjerg. Bjerg sin forståelse av transfigurasjon inneholde en betegnelse for en forvandling i bevegelse. Det vil si at transfigurasjonen skjer i flertall og dermed har flere dimensjoner med seg. Derfor er det, etter mener Bjerg, viktig å se etter hvor den transfigurerte teksten har sine tyngdepunkter.

Bjerg bruker i sin analyse av begrepet transfigurant en prefigurativ teknikk hvor det etableres en kontrast eller analogi mellom mytene eller kristologien og den nåværende historien, ved å holde to parallelløp sammen. T.S. Eliot anmeldte James Joyces Ulysses og hans bruk av Odyssevs:

*”Ved at bruke myten, ved at opprette en sammenhengende parallel mellom nutid og oldtid, følger Mr. Joyce en metode ... Det er simpelt hen en måte, hvorpå man kontrollere, ordner, giver form og betydning til det umådelige panorama av betydningsløshed og anarki, som den samtidige historie er.”*²⁰

Hvilken form har Percy og hvilken betydning har hans tilknytning til kristologien og greske myter for hans karakter? Kan fortellingen om Jesus sees som en sammenligningsplan for Percy? Foregriper hans tilknytning til kristologien i noen grad handlingen i romanene? En prefigurasjon her vil kunne gi oss hint om Percy Jackson skjebne.

En prefigurasjon er en opplevelse av déjà vu hos leseren, mente Bjerg. Gleden ved å gjenkjenne noe er fundamentalt ved en figurant lesning, slik vi får ved å ta på oss de kristologiske brillene ved lesing av Percy. Hensikten til forfatteren vil likevel ikke å være å skru tiden tilbake til antikkens tid, men invitere leseren inn i et univers som leseren kan tolke ved hjelp av sine nåværende erfaringer.

²⁰ Bjerg (1998) s. 86

3.0 Presentasjon av verket

3.1 Presentasjon av forfatter

Rick Riordan er en amerikansk forfatter, som har jobbet både som engelsk – og historielærer på barneskolen, og har skrevet bøker i 17 år. I løpet av sitt forfatterskap har han opplevd en enorm suksess, og lever i dag av å skrive bøker. Han er gift og har to barn, og det er hans yngste sønn Haley som har inspirert ham til å skrive fortellingene om Percy Jackson. I begynnelsen ble fortellingene om Percy Jackson brukt som god natt fortellinger for sønnen, men etter en stund ba Haley sin far om å skrive ned fortellingene, og slik ble en serie nattfortellinger til en bokserie på 10 bøker.

Hovedpersonen Percy Jackson er inspirert av Haley, som har både ADHD og dysleksi. Rick bruker disse erfaringene når han gir Percy karaktertrekk i bøkene. Riordan beskriver selv hvordan han ser et barn med ADHD og dysleksi:

”Making Percy ADHD/dyslexic was my way of honoring the potential of all the kids I’ve known who have those conditions. It’s not a bad thing to be different. Sometimes, it’s the mark of being very, very talented. That what Percy discover about himself in The Lightning Thief.”²¹

Riordan beskriver barn- og ungdommer med ADHD og dysleksi som et kreativt, som ofte finne løsninger uten for” boksen”. Han mener at deres læringsutfordringer er med å gjøre dem til alternative tenkere, fordi de må angripe utfordringer i læresituasjoner på en helt annen måte enn et” vanlig” barn. Dette fører også til store utfordringer i læresituasjoner, fordi de kan bli oppfattet som lite mottakelig for læring og i del tilfeller som uhøflige, umotiverte, late og til dels dumme. Riordan mener at de ikke er dette, men tvert imot. Dersom disse barnene kommer gjennom skoleårene sine ender de ofte opp som voksne som lykkes i arbeidslivet og blir en arbeidsgiver drøm: alltid på plass med originale ideer. I dette er også noe av det som motiverer ham til å skrive slik han gjør. Hans stemme bære med seg et stikk om at hvem som

²¹ Rickdirdan.com

helst kan bli en helt eller en messias, det er ikke alltid gitt på forhånd. Han mener at alle kan oppnå det de drømmer om så lenge de har håp at det er mulig.

3.2 Presentasjon av sjanger

Percy – Jackson bøkene er ungdomslitteratur, og dens målgrupper er ungdommer.

Ungdomslitteratur er en del av barn – og ungdomslitteratur. All ungdomslitteratur har et ungdomsperspektiv på fortellingen. Det at fortellingen har et ungdomsperspektiv vil si at ungdommene kan relatere seg til fortellingen på ulike måter gjennom deres egne erfaringer, og ting som ungdommer er opptatt av, som for eksempel kjærlighet og vennskap. Og gjennom denne gjenkjennelsen får ungdommen en nærhet til fortellingen.²²

Et tema som ofte går igjen i ungdomslitteratur er identitet. Ungdommer søker etter sin identitet og med å finne sin plass i verden. I den ungdomslitteratur etter 1970 – årene legges det mye vekt på at ungdomstiden er en periode hvor mennesker skal finne ut hvem de er. Ofte handler fortellingene om hvordan hovedpersonen prøver å finne sin identitet, og underveis i fortellingen blir identiteten justert og nye trekk blir oppdaget. Dermed er ikke identitet noe fast, men noe som formes gjennom selvrefleksjon.²³ Derfor kan man på mange måter si at ungdomslitteratur er en mulighet for ungdommer å utfordre sin kreativitet, empatiske evner og finne sin egen vei gjennom å finne personer som de kan identifisere seg med helt eller delvis, og på denne måten bli mer selvsikre på sine egne valg og dermed bygge opp en selvtillit.

Percy Jackson – bøkene tilhører en sjanger som er blitt en stor del av nyere ungdomslitteratur; fantasy fiction. På mange måter kom det store gjennombruddet på 2000 – tallet og med J.K. Rowlings Harry Potter serie og filmatiseringen av J.J.R Tolkiens; Ringenes Herre. Begge disse fortellingene har innslag av magi og overnaturlige elementer, og de gir leseren mulighet til å bruke sin fantasi for å skape sine egne bilder gjennom fortellingen.

Alle mennesker har en viss grad av fantasi i seg, men denne forestillingsevnen fungerer på flere ulike nivåer. Noen av den foregår på det ubeviste nivået, som for eksempel når vi trykker

²² Slettan (2014)

²³ Slettan (2014)

på en bokstav på PC kommer det den bokstaven opp på skjermen, til visjoner om vår fremtid og hvordan vil samfunnet se ut om 50 år. Selv om mennesket har en fantasi har de fleste mennesker en forståelse av hva som er virkelig og hva som ikke er virkelig. Fantasi fiction–litteratur forsøker å utfordre de konvensjonelle grensene mellom det som mennesket oppfatter som sannsynlig og det som ikke er sannsynlig.²⁴ Fantasi fiction – litteraturen prøver å iscenesette en ny virkelighet for leseren. Denne verdenen man blir introdusert til er en verden befolket med blant annet trollmenn, alver, ulike monster og mytiske skikkelser. Dette gjør at finnes mange ulike sjangere innenfor fantasi, og fantasi er derfor en samlebetegnelse.

Det finnes hovedsakelig tre retninger innen fantasi-litteraturen: 1) Horror, fortellinger med overnaturlige innslag, 2) Science fiction, moderne fremtidsfortellinger 3) Fantasy, mytiske-eventyrlige fortellinger.²⁵ Det kan være vanskelig å skille mellom science fiction og fantasy, men et hovedskille mellom disse to retningene er at

”science fiction baserer seg på hva som er teoretisk mulig innenfor teknologi og vitenskap, beskriver fantasy en virkelighet som inneholder magi og andre overnaturlige elementer”²⁶

Percy Jackson – serien er tilhører fantasi – sjangeren, og dette kommer av den inneholder magi og overnaturlige elementer.

3.2.1 Fantasy

Fantasy – litteratur kan forstås som episke fortellinger som har et mytisk – eventyrlig innslag i fortellingen og mesteparten av fortellingen foregår i en alternativ verden. Det at vi snakker om en alternativ verden vil si at den verden som handlingen foregår i skiller seg vesentlig fra den realistisk verden gjennom ulike innslag av overnaturlige elementer; som for eksempel glemselståken i Percy Jackson, eller i Harry Potter der et univers eksisterer parallelt med den

²⁴ Ndl.no

²⁵ Teigland (2014) s. 99-100

²⁶ Snl.no, a

virkelige verden. Selv om handlingen foregår i et sekundært univers, henter forfatterne ofte inspirasjon fra den virkelige verden når de skal skape dette sekundære universet. De henter ofte inspirasjonen fra religion, myter og gamle samfunn. Og motiv og fortellergrep hentes fra folketroen, som eventyr, sagn og myter. I bøkene om Percy Jackson kommer dette tydelig til uttrykk når gjennom fortellingens tilknytting til det greske antikke samfunnet.²⁷

Selv om at handlingen er lagt til en parallelt eller sekundær virkelighet er det slik at fortellingen alltid har en helt eller en antihelt som får hjelp av sine venner til å bekjempe urett og ondskap i verden. Helten eller antihelten og hans venner skal gjenopprette en balanse i verden. Percy Jackson kan på mange måter oppfattes som en antihelt siden han både har ADHD og dysleksi, og i den virkelige verden blir oppfattet som en taper og et problembarn. Derimot når Percy Jackson trer inn i den sekundære verden er han en helt som kjemper på gudenes side for å bekjempe den grusomme Kronos og hans hjelpere. Det samme kan vi se igjen i fortellinger som Harry Potter og Ringenes Herrer, hvor både Harry Potter og Frodo kan oppfattes både som helter og antihelter.

Ett annet trekk fortellertrekk med fantasi – litteratur er at hovedpersonen blir stadig satt overfor prøvelser og fristelser som utfordrer hans oppfatning av hva som er rett og galt og hva er det som avgjør at noe er ondt eller godt. Det handler om at hovedpersonen hele tiden skal ta de rette valgene, og om han ikke tar de rette valgene ligger alltid ondskaper på lur. Og den onde kraften må bekjempes, enten den heter Kronos (Percy Jackson) eller Voldemort (Harry Potter).

3.2.2 Myter

Ordet myter kommer fra det greske ordet *mythos*, som betyr tale, fortelling eller muntlig beretninger. I dag brukes begrepet om religiøse eller kulturelle fortellinger som oftest handler om guder, mennesker overnaturlige vesener og kosmogoniske opprinnelse. I utgangspunktet skulle mytene forklare om menneskets forhold til naturen, guder og det overnaturlige, og et fellestrekk med mytene er at de skal fortelle noe om menneskets eksistens. Mytene har også tradisjonelt fått en dypere, symbolsk betydning.

²⁷ Teigland (2014) s. 101

I religionshistorisk forskning går man oftest ut ifra at mytene uttrykker den enkeltes kultur oppfatning av verden og menneskets plass i den²⁸ Studier av myter innen det religionshistoriske fagfeltet startet opp mot slutten av det 1700 – tallet, og kan settes i samband med den litterære perioden som kalles romantikken, men det var først på 1900 – tallet at forskere begynte å interessere seg for forbindelsen mellom mye og ritualer. Det var lenge en rådene oppfatning at mytene var underordnet og ledsaget ritualene, men utover på 1950 – tallet kom det innvendinger mot denne tankegangen. Det nye fokuset ble at mytene var hellige beretninger, dels mot mytenes struktur som uttrykk for grunnleggende mønstre som ”den vanlige mann” tenkte etter, det vil si de var allmenn tankeprosesser.²⁹

Den liberale teologen Rudolf Bultmann har hatt stor innflytelse på 1900 – tallets oppfatning av religiøse myter. Gjennom sitt kjente verk *”Die Geschichte der synoptischen tradition”* a Fra 1921 forsøker han å ”avmytologiserine” måtene evangeliene fremstiller Jesus-skikkelse på, og ønsker å bringe sterkere frem det kristne budskapet i samsvar med den moderne tids erkjennelsesformer som hevder å være ikke-mytiske. Han anså de tidligere overleveringene av Jesustradisjonene var muntlig, og at de ulike menighetenes overleveringer tjente bestemte formål. På denne måten ble det nesten skapt standardiserte form trekk med Jesus-skikkelsen. Det han mente måtte være fokuset var at Jesus hadde levd, og at Jesus ble den forkynte Kristus etter Guds inngripen i hans død. Altså et fokus på hva Jesus gjorde for menneskene.³⁰ I bøkene om Percy er det dette som er aktuelt for å se om han kan være en kamuflert Messias – figur. Mytenes trekk av Jesus kan de gjenkjennes hos Percy eller er den en historisk Jesu som påvirker Percy sin karakter?

3.2.3 Profetier

I bøkene om Percy Jackson snakkes det om profetier, og de fleste profetiene som omtales handler om fremtiden. Profetiene i Percy Jackson serien er framsatt av Orakelet i Delfi. Orakelet i Delfi var Apollons orakel, og det var guden som inspirerte prestinnene, som i transe

²⁸ snl.no, b

²⁹ snl.no, b

³⁰ snl.no, c

fram satte sine profetier. I sine profetier kommer orakelet med korte spådommer, som ofte kom i løsrevne ord eller setninger, men sier noe om en nær eller fjern framtid. Med andre ord er profetiene som kommer et budskap om en hendelse i fremtiden. Orakelet i Delfi var inspirert av en av de olympiske guden fra gresk mytologi, og på samme måte er de kristne profetiene inspirert av Gud. Profetiene er en åpenbaring fra Gud. Disse profetiene handler veldig ofte om framtiden, men det finnes profetier som ikke forutsier framtiden som for eksempel da Jesus snakket med samaritansk kvinne og han fortalte om hennes fortid³¹. I de kristne profetiene kan vi se ulike former; og de vanligste formene er skriftlig, muntlig form eller gjennom syner.

3.3. Handlingsreferat

3.3.1 Første bok: Lyntyven

Boken starter med at vi blir introdusert for hovedpersonen, Percy Jackson, som er en tolv år gammel gutt med både ADHD og dysleksi. Han er elev ved en privatskole for barn med atferdsproblemer. I tillegg blir vi introdusert til hans gode venn Grover, som har en funksjonshemming i føttene.

Under en utflukt med skolen til Metropolitan-museet for å se på eldgamle greske og romerske kunstskatter, kommer Percy i trøbbel. Han kommer i krangel med en av medelev, og det ender med at han dytter henne ut i en fontene. Dette får matematikklæreren Frøken Dodds med seg, og hun tar ham med seg inn på en av avdelingene på museet, og her avdekker hun sin egentlige form. Hun er en av Hades Furier. Hun beskylder ham for å ha stjelt ”Lynstaven” til Zevs, og hun forlanger at han gir henne denne snarest. Når hun skal angripe Percy kommer Grover og Herr Brunner inn i rommet. Herr Brunner kaster en penn til Percy, som forvandler seg til et sverd, og Percy svinger sverdet og Frøken Dodds eksploderer. Når han kommer tilbake til klassen er det ingen som husker Frøken Dodds. Heller ikke Grover eller Herr Brunner husker noe tilsynelatende. Percy har en følelse av at de skjuler noe for ham.

³¹ Bibelen (2011) Joh 4, 14 – 19

Kvelden før gresk eksamen bestemmer Percy seg for å gå til Herr Brunners kontor får å få hjelp. I det han nærmer seg kontret overhører han en samtale mellom Grover og Herr Brunner. I samtalen mellom dem blir det klart av de vet hvem Frøken Dodds var og at Grover er svært bekymret for at Percy skal være alene i sommer. De snakker også om en frist til sommersolverv. Percy gjennomfører eksamen neste dag, og reiser hjem til Manhattan hvor han bor sammen med sin mor Sally Jackson og stefaren Gabe Ugliano.

Under bussturen tilbake til Manhattan har Percy selskap av Grover. Grover virker svært nervøs, og Percy ser sitt snitt til å spør om det Grover hadde snakket med Herr Brunner om. Med dette gir Grover Percy et visitkort, og forteller at dette er hans sommer adresse og at han må kontakte ham om han trenger hjelp i løpet av sommeren. Før samtalen kan fortsette får bussen motortrøbbel, og under pausen møter Percy på tre eldre damer. De tre damene gjør Grover enda mer nervøs, og Percy må love han at han kan følge ham hjem fra busstasjonen. Når de ankommer busstasjonen stikker Percy Jackson av, og kommer seg hjem uten Grover. Her blir han tatt godt imot av sin mor, men en noe mindre varm velkomst fra stefaren.

Moren tar med seg Percy på en helgetur til Montauk. Der brygger det opp til storm, og sendt på natten banker det på døren. Utenfor står Grover. Grover viser seg i sin naturlige form, som er en satyr. Grover forteller at de er i stor fare og at de må komme seg vekk. Sally forstår hva trusselen er, og ber Percy å sette seg i bilen. De kjører mot Long Island. Undervis til Long Island blir de angrepet av en Minotauros. De forlater bilen og forsøker å stikke av fra Minotauren. De kommer seg til inngangen til Halvblodsleiren, men her kan ikke moren bli med inn. I det Percy er innenfor grensene til Halvblodsleiren får Minotauren tak på moren, og dreper henne. Dette fører til at Percy angriper Minotauren, og han dreper den.

Når han våkner opp igjen etter kampen, er han inne i Halvblodsleiren. Han blir pleid av Mr. Brunner og Annabeth Chase. Han får her vite at han er halvblods, som vil si at en av hans foreldre er en gresk gud. I Percy sitt tilfelle er faren Poseiden, havguden og en av de tre store. Han lærer også at Herr Brunner er en kentur, og at Annabeth er datter av Athene.

Etter at han kommer seg til hektene igjen blir han innkvartert i hytten til sin gudommelige opphav, og for Percy er dette i hytten tilegnet Poseidon. Poseidon er havets gud i gresk

mytologi. Han regnes som en av de tre store sammen med sine to brødre Zevs, og Hades. De tre har delte verden mellom seg etter at de beseiret sin far Kronos.

Inne i leiren blir Percy introdusert til en ny verden, en verden han kun har lest om i historietimene. Blant annet lærer han seg hvordan han kan manipulere vann og slåss med sverd. Han får også vite at han må levere tilbake "Lynstaven" før sommerlovsdag. På kveldene samles alle leirdeltakerne seg til rundt et leirbål, og spiser middag. En kveld viser Hades seg for leirdeltakerne, og igjen blir Percy beskylt for å ta tatt "Lynstaven" til Zevs. Hades gir Percy et ultimatum. Percy skal gi "Lynstaven" til Hades, og mot at han overlevere "Lynstaven" skal Hades gi frigi Percys mor fra døden. Percy ønsker å gjøre alt for å få moren sin tilbake, og bestemmer seg for å legge ut på en reise til Hades palass. Han forsøker å snike seg ut av leiren om natten, men bli oppdaget av Grover og Annabeth, som har bestemt seg for å bli med ham. Før de forlater leiren besøker i Luke, og hos ham får de noen nytte gjenstander for turen: et par med sko som kan fly, et skjold og et kart.

Under reisen til Hades palass må de samle sammen tre perler, som er spred over hele USA. Perlene skal de bruke når de skal forlatte Hades palass. Under innsamlingen av disse perlene møter de på flere utfordringer. Den første perlen er i et hagesenter, som viser seg å være hjemmet til Medusa. De må dermed overvinne Medusa for å få tak i perlen. De kutter av henne hodet, og tar det med seg. Medusa's blick fra hennes øyne kan forvandle mennesker og dyr til stein. Den neste perlen finner de på et diadem på en to meter høy Athene – statue inne i The Parthenon. Den siste perlen befinner seg i et kasino i Las Vegas. Når de er inne på kasinoet blir de tilbud Lotusblomster, men det viser seg at disse kakene gjør at de ikke vil forlate kasinoet. Etter en stund begynner Percy å høre sin fars stemme, som forteller han at han må våkne opp, og komme seg ut av kasinoet. De kommer seg ut av kasinoet, men oppdager at de har vært der i 5 dage og at dermed fristen for når Percy må levere "Lynstaven" til Zevs er under et døgn til.

De reiser derfor av sted til Hades palass, som ligger i Hollywood. De reiser til palasset uten "Lynstaven", men et håp om at Hades skal frigi hans mor ved at han forteller sannheten. Hades har ikke noe til overs for sine brødre, og han har ingen intensjoner i slippe Percy sin mor. Da Percy ser sin mor igjen kaster han skjoldet fra seg, og når han kaster det fra seg deler

håndtaket seg. Inne i håndtaket ligger ”Lynstaven”. Hades får tak på den og retter den mot Percy og hans venner, og han åpner porten til helvete og forsøker å presse dem inn i. Da griper Persefone, Hades kone, inn. Hun griper ”lynstaven” og retter den mot Hades. Hades treffes av et lyn, og bli slått ut. Hun gir ”lynstaven” til Percy og ber han ta den med seg til Olympen og Zevs før det er for sent. Når de skal forlate Hades Palass må Grover bli tilbake på grunn av de bare har tre perler. Percy, Annabeth og Sally reiser til Olympen, som viser seg å være Empire Building i New York. Når de ankommer toppen, og skal tre inn i Olympen en kommer Luke for å stopp dem. Det blir en kamp mellom Percy og Luke, som Percy tilslutt vinner. Kampen mellom Percy og Luke gjør at Percy og Annabeth kommer seg akkurat tidsnok inn i Olympen og får levert ”lynstaven” tilbake til Zevs, og dermed unngå at gudene går til kamp mot hverandre og dermed redder de verden.

3.3.2 Andre bok: Monsterhavet

I den andre boken har det gått et år siden vi sist så Percy Jackson, og igjen slutter skoleåret brutt for Percy når nye monster angriper han på skolen. Han reiser derfor tilbake til halvblodsleiren for å komme i sikkerhet fra de mange farene som finnes i den menneskelige verden. I halvblodsleiren får Percy en ny venn, Tyson, som viser seg å være en kyklope og Percy sin halvbror. Percy er ikke overlykkelig for sin nye halvbror siden kyklopene regnes om upålitelige monster.

Halvblodsleirene er under press, og de magiske grensene rundt leiren er på vei til å slå sprekker. Dette kommer av at Thailas tre har blitt forgiftet, og Percy læremester kentaturen Chiron får skylden for problemet. Dette før til at en ny leder ankommer leiren: Tantalus. Ledelsen og halvgudene forsøker å finne en løsning på problemet, og Annabeth oppdager at det finnes en mytisk gjenstand som skal ha helende egenskaper, Det gylne skinnet, som kan redde. Thailas tre og dermed halvblodsleiren. Percy og Annabeth håper på at de skal blir de som får oppdraget med å finne det gylne skinnet, men det blir Clarisse, et barn av Ares, som blir sendt ut på et oppdrag for å finne det gylne skinnet.

Percy fortsetter å ha drømmer om Grover og i et drømmesyn ser Percy at Grover, i sin søken etter Pan, har blitt fanget av kyklopen Polyfemos i Monsterhavet. Percy ønsker å reiser å redde sin venn, men han får forbudt mot å reise. Allikevel oppsøker Percy, Annabeth og

Tyson Hermes. Hermes oppfordrer dem til å følge sin overbevisning og samtidig angir han hvor de bør reise. Percy og hans venner legger ut på sin reise for å redde Grover.

Hermes anbefalte dem å oppsøke et skip; Andromeda. Dette viser seg at dette er et skip som Luke bruker for å samle ulike monster og halvblodsguder og planlegger å gjenopprette titanenes herredømme ved gjenoppleve Kronos, Titanenes herre og gudenes far. De klarer å rømme fra skipet i en livbåt. Etter at de har flyktet fra skipet kommer de til Monsterhavet, som i menneskeverden er Burmudatriangelet, og her støtter de på Clarisse, og dermed slår de seg sammen for å redde Grover og halvblodsleiren. Under flukten fra Andromeda forsvinner Tyson til havets dyp. I løpet av reisen må de kjempe mot flere monster, og Percy får høre om en spådom, som omhandler ham. Spådommen advarer mot et halvblodsbarn som skal bli et farlig våpen ved fylte 16 år, fordi dette barnet skal bestemme Olympens skjebne.

Etter hvert kommer de til øyen hvor Polyemos bor. Når de ankommer øyen finner de en hule hvor kyklopen bor, og innen i hulen er Grover fanget. Polyemos tror at Grover en jentekyklop, og han ønsker å gifte seg med Grover. Halvblodsbarna klarer å stoppe giftemålet, men Annabeth blir kritisk skadet i kampen. Tyson kommer dem til unnsetning, og ved hjelp av det gylne skinnet reddes Annabeth. Percy og vennenes hans flykter fra øyen ved hjelp av sjøhester. Sjøhestene bringer dem til Miami, og derfra kommer klarer Clarisse å bringe det gylne skinnet tilbake til Halvblodsleieren. Percy, Annabeth, Grover og Tyson blir fanget av Luke. Percy lurer Luke til å tilså at det er han som har forgiftet Thelias tre, og ved hjelp av en "telefonforbindelse" får alle i halvblodsleiren med seg Lukes tilståelse, og dermed blir Chiron renvasket. Luke tilstår også at han ønsker det gylne skinnet for å gjenopplive Kronos.

Luke og Percy havner i en sverdduell hvor Percy er i ferd med å tape, da Chirons kommer ham til unnsetning. Det blir avslørt av Kronos er Chirons far. Tilbake i halvblodsleiren får Percy en beskjed fra sin far om å være på vakt. Tyson forlater leiren, og reiser til smiene i havet for å lære av Heifastos.

Når det gylne skinnet blir lagt på Thalias tre viser det seg at det gylne skinnet har mer helende krefter enn man trodde i utgangspunktet. Thalias tre våkner til livet, men ikke bare tre våkner.

Thalia, datter av Zeus, våker også opp igjen. Dermed er det to levende barn av de tre store som er i live, og spørsmålet blir da hvem er det spådommen, som Percy, har lært om handler om. Percy eller Thalia?

3.3.3 Tredje bok: Titanens forbannelse

I den tredje boken begynner med at Percy, Annabeth og Thalia er på vei til en militærskolen hvor Grover, på oppdrag fra Chiron, har lokalisert to halvguder: Nico og Bianca de Angelo. De fire vennene skal få Nico og Bianca trykt tilbake til halvblodsleiren. For å få dette til møter de flere hinder. Militærskolens rektor dr. Thon, som er en mantikora, har andre planer for de to halvblodsungene. Han har fått en oppgave fra Generalen om å overlevere Nico og Bianca til ham. Det kommer derfor til en kamp mellom dr. Thon og Percy, Annabeth, Thalia og Grover. Dr. Thon får etter hvert overtaket i kampen, og klarer nesten å overlever de to søskene, men i siste liten kommer Artemis, jaktgudinnen, og hennes jegere dem til unnsetning. Imidlertid under kampen forsvinner Annabeth utenfor et stup og alle tror at hun er død

Den nye kunnskapen om Generalen skaper stor uro stor uro, fordi det tyder på at en gammelt og skremmende monster har våknet til live igjen, og dette monsteret kan få Olympos til å falle. Artemis jegere, og da spesielt hennes nestkommanderende Zöe Natteskygge ønsker å rekruttere Bianca til jegerne. Få å få alle sammen trykt tilbake til leiren tilkaller Artemis sin tvillingbror Apollo, som bringer både jegerne og halvblods barnene tilbake til halvblodsleirene. Tilbake i leiren får Percy trøstende ord fra Chiron om at Annabeth sannsynligvis er kidnappet, og ikke død. Dette blir forsterket ved at Percy får et drømmesyn av Annabeth, og at hun er i livsfare og Luke er ansvarlig for det.

Artemis ble ikke med jegerne tilbake til leiren, men legger ut på leit etter monsteret, men hun forsvinner. Percy går til Orakelet får å svar på Annabeths skjebne, men orakelet gir ham ikke noe svar, men kommer etter hvert med et spådom til leirdeltakerne, og så fører til at jegerne og leirdeltakerne må samarbeide om å finne den forsvunne gudinnen, Artemis. I spådommen sies det at

”Fem skal dra vest til gudinnen i lenker, en vil gå tapt i et land uten regn, Olympos´ forbannelse viser vei, Leirfolk og jegere skal sammen seire, en må stå imot titanens forbannelse, og en vil dø ved foreldrehånd.”³²

De fem som skal reise er Zöe, Phoebe og Bianca fra jegerne og Thaila og Grover fra leiren. Percy skal ikke være med på oppdraget. Percy er lite begeistret for dette. En av jegerne blir imidlertid forhindre til å være med på reisen vestover, og Percy tilbyr sin hjelp, men han får fortsatt ikke være med, og dermed er det bare fire som skal reise.

I løpet av natten blir Percy oppsøkt av pegasusen Blackjack for å hjelpe en å redde et havdyr som er fanget. Percy blir med Blackjack og han redder havdyret. Dette havdyret var en slangeku, som het Bessie. Igjen får Percy et drømmesyn av Annabeth som kveles under en byrde, hvor byrden blir overtatt av Artemis. Gjennom sitt drømmesyn forstår Percy at Annabeths og Artemis skjebne henger sammen, og at de sannsynligvis er fanget på samme sted og at det er den mystiske Generalen og Luke som står bak det hele. Etter at Percy våkner sinker han seg ut av hytten, og blir kontaktet av Nico. Nico er med på overbevise Percy om at han skal reise allikevel. Percy lover Nico å beskytte hans søster; Bianca. Percy snikker seg ut av leiren ved hjelp av Annabeths usynlighetcaps og pegasusen Blackjack. Blackjack og Percy følger etter de andre fra luften, og her oppdager han de blir forfulgt av Dr. Thon. Percy forfølgelse av de Thailia, Grover og Bianca stopper i Washington. Her følger Percy etter Dr. Thon og det kommer til en trefning mellom ha, og Luke og Generalen, som er Kronos nestkommanderende. I møtet påkaller Generalen en hel hær av skjelettkriger og nemieske løver. Percy klar å drepe løven, og tar skinnet som trofe. Percy og de andre fra leiren klarer å flykte og reiser der etter til San Francisco hvor Fortvilelsens Fjell befinner seg.

På vei opp mot fjellet blir følge igjen angrepet av skjelettkrigerne, og Percy overlever hvordan det nemeiske løveskinnet beskytter han mot dødelige kuler. På veien blir Percy kontaktet av gudinnene Afrodite, og de kjemper mot Talos, et av Heifastos sine monster. I kampen mot Talos, ofrer Bianca sitt liv for å redde de andre. Dette skaper i ettertid en konflikt mellom

³² Riordan (2007) s. 184

Percy og Nico siden Percy hadde lover Nico å beskytte hans søster. Nico mener at Percy svek ham.

Under et av sine drømmesyn får Percy ny informasjon om Zöe og sitt kjære sverd Anaklusmos. Han konfronter henne med dette, og Zöe bekrefter at Hesperidene er hennes søsken, og at hun selv ble forvist etter at hun forelsket seg i Herkules. Sverdet, Anaklusmos, er laget av et metall som Zöe gav til Herkules. Følget fortsetter sin reise vestover, bruker elven som går mot Hooverdammen som reiserute. Ved Hooverdammen møter Percy igjen på slangekuen Bessi og skjelettkrigerne. Under denne kampen møter Percy på en jente, Rachel Dare, som hjelper han med å flykte og tilslutt får han hjelp fra Zeve`s sin roboter og kommer seg til havnen I San Francisco.

Når de har ankommet havnene oppsøker de Nereus, den gamle mannen fra havet, og tvinger ut av ham hva monsteret som gudene frykter er. Det viser seg at Percy har truffet dette monster ved et par anledninger allerede. Det er Bassie. De som ofrer Bassie kan overta makten fra de olympiske gudene. Percy ofrer løveskinnet til havet for at Grover skal kunne bringe Bessie i sikkerhet.

Når de ankommer Fortvilelsen fjell, som ligger i Hesperidenes hage, ser de at Lukes sitt demoniskip. De fortsetter deres vandring mot fjellet, og Zöe distrahere dragen Landon, slik at alle kommer seg forbi den og kan komme seg til Fortvilelsens Fjell. Zöe blir skadet i møte med dragen, og er derfor svær svekket når de står ovenfor Generalen, som viser seg å være Atlas, Kronos høyre hånd og Zöes far. Atlas, Luke og Kronos sakrofag er omkranset av monster, Annabeth står fanget er bak Luke. Titanen Atlas sin forbannelse er at han skal holde himmelvelingen oppe, men denne er nå overtatt av Artemis, slik som Percy hadde sett i sitt drømmesyn. Når Percy og vennene hans står ovenfor dette kommer det igjen til kamp mellom de to grupperingene. Under kampens hete overtar Percy Artemis byrde og sammen klare de å lure Atlas tilbake på plass og han overtar sin byrde igjen. Under kampen faller Luke utenfor et stup og antas at han dør.

Når kampen er over viser det seg at Zöe har fått dødelige skader og dør. Thalia blir spurt om å innlemmes i jegerne og hun takker ja og bli Artemis nestkommanderende. I rådet på Olympos

blir heltene hedret. Percys far, Poseidon, lover å bygge et sikkert akvarium til Bessie. Dette blir arrangert en seiersfest en olympier verdig, og Percy får et godt råd av sin far; selv den tapreste kan falle. Han lærer også at alle helter har en svakhet, og Athene forteller Percy hva som er hans store svakhet: trofasthet. Hun gjør han også oppmerksom på at Kronos vil utnytte dette på et tidspunkt.

Helt til slutt i boken forteller Percy Nico om Biancas skjebne og Nico blir rasende på ham. Under krangelen dukker det opp skjelettkrigere igjen, men Nico får dem til å forsvinne. Dette tyder på at Nico har en forbindelse til Hades, underverdens gud.

3.3.4: Fjerde bok: Slaget om labyrinten

Vi møter igjen Percy Jackson når han er på vei til et orienteringsmøte på den nye skolen han skal begynne på. Når han ankommer skolen får han øye på Rachel Elisabeth Dare, som kan se gjennom glemselståken. Under selve orienteringen møter Percy Jackson og Rachel Elisabeth Dare på to empousaner. Det kommer til kamp mellom Percy og empousamene, og i kampens hete setter Percy fyr på skolens musikkrom når han forsøker å angripe dem. Under kampen blir også Percy gjort oppmerksom på at det finnes konkrete planer for å angripe halvblodsleiren innen kort tid.

Etter at musikkrommet blir påtent flykter Percy fra skolen, og Rachel følger etter ham. De løper rett inn i Annabeth Chees. Percy og Annabeth drar til halvblodsleiren, mens Rachel blir igjen og prøver å forklare at det var ikke Percys skyld.

Tilbake i halvblodsleiren er det flere overraskelser som ventet Percy. Hans venn Grover er i store problemer med ”klovmodige eldre råd” på grunn av at han ikke klarer å lokalisere Pan. Rådet gir ham en tidsfrist, og om han ikke overholder den vil han miste sin søkerlisens og bli forvist. En ny instruktør har også ankommet leiren, og han har med seg en helveteshund, Molly. Den nye instruktøren vekker Percys instinkter, og han har noe problemer med å stole helt på ham. Hans halvbror Tyson er også ankommet leieren etter å ha jobbet i smiene til deres far. I drømmene som han har ser han Luke, og får innblikk i hans planer for å angripe halvblodsleiren. I tillegg til dette får Percy flere iris-meldinger som viser Nico. Iris-meldingen viser at Nico er ute etter hevn, og Percy frykter at det er ham han er ute etter.

Under en av mange krigsleker de har i leiren oppdager Percy og Annabeth en inngang til Deadelaus sin labyrint. Labyrintene kan føre halvgudene over alt i verden, men man må kunne ta seg frem i den. Inne i labyrinten finnes det flere monster og feller som kan. Ledelsen i leiren frykter at inngangen skal bli brukt av Luke og hans monsterhær for å angripe leiren snart. Et drømme syn ser Percy myten om Deaidalos , sønnen Ikaros og kong Mino, gjennom synet får Percy og resten innblikk i hvor viktig det er å finne Deaidalos verksted før Luke finner det. Det blir derfor bestemt at en gruppe halvblodsfolk skal ta seg inn i labyrinten, og finne Deadelaus verksted, og få ham til å hjelpe dem til å hindre at Luke kan angripe leiren gjennom bruk av den. Annabeth blir valgt til å lede oppdraget, og med seg tar hun Percy, Grover og Tyson. Det blir noe diskusjoner omkring antall personer fordi er egentlig bare 3 som skal være med på oppdraget.

Inne i labyrinten møter de fire på den siste hunderarmede, Briares. De de frigjør Bariaes fra monsteret Kampes fangenskap, etter dette deles de fire vennene. Grover og Tyson legger ut på sin lei etter Pan, men Annabeth og Percy letter etter Diadalos verksted. og Percy og Annabeth møter på flere utfordringer, og Percy må med et par anledninger bruke sine overnaturlige krefter for å redde sine venner fra døden. Første gangen han anvender sine krefter redder han sine venner og viser Nico at han ikke er ansvarlig for hans søster død. Det viser seg også at det har vært Bianca som har sendt irismeldinger til Percy for at han skal redde hennes bror. Ved den andre anledningene får hans krefter større konsekvenser både for ham og resten av gruppen. Han bruker kreftene sine for å redde livet til seg selv og Annabeth når de blir angrepet av en stor flokk telkiner. Annabeth kommer seg unna, og reiser tilbake til halvblodsleiren. Alle i leiren tror at Percy har død, men han blir sendt til en øy av Hera. Her møter han Kalypos. Hun pleier ham, og når han blir bedre kommer Heafisos, og gir ham det siste hinte om hvordan de skal kunne navigere inne i labyrinten. Percy forlater øyen, og reiser tilbake til leiren.

Tilbake i leiren kommer Percy og Annabeth til en erkjennelse om at den råde tråden som skal lede dem til labyrintens indere og Daidalos verksted ikke er en faktisk tråd, men menneskelig hjelp slik som Thesevs fikk hjelp av et menneske i fortellingen om Adriadnes tråd. Derfor ber Percy Rachel om hjelp. Hun er den som kan lede dem gjennom labyrinten og finne verkstedet,

og dermed prøve å få Deidalaos til å hjelpe dem. Og med hennes hjelp finner Percy og Annabeth Diadalaos verksted. Ikke bare finner de verkstedet, men også Quintus, som er lærer i halvblodsleiren. Det viser seg at Quintus er Dailalos i sin femte robotkropp.

Percy og Annabeth kommer seg ut av labyrinten ved hjelp av Daidalos kobbervingler. Når de flykter fra labyrinten får de med seg en pc som inneholder Diadalaos arbeider.

De blir gjenforent med Grover og Tyson, som har funnet huken til Pan. Her har Pan gitt Grover et oppdrag. Han skal spre budskapet om Pan er død og akseptere sannheten. Tilbake i leiren forbereder de forsvaret mot titantens hær. Angrepet kommer og monsterhærene er i overtall, leirdeltakerne kjemper tappert, men det er Grovers skrik som får tunnellene fra labyrinten til å lukke seg og dermed ender slaget. I det første slaget mellom Percy og monsterhæren var det Pan som var den avgjørende forskjellen.

3.3.5 Femte bok: Den siste olympier

I den femte boken møter vi igjen Percy, kun en uke før hans 16 bursdag, sammen med Rachel Dare på en stand, men de to blir forstyrret av Beckendorf, en utsending fra halvblodsleiren. Han skal hente Percy tilbake til leiren slik at de kan oppsøke Lukes demoniskip, Prinsesse Andromeda og gjøre slutt på Kronos sin invasjon før den har begynt. De to er plukket ut til å borde skipet og sprengte det i luften. I to ankommer skipet sammen, og klarer å feste sprengstoff på og utløser en stor eksplosjon. Da eksplosjonen inntreffer blir Percy slengt ut på havet, og han våkner opp igjen i farens palass under havet.

I et av sine drømmesyn kommer Nico til Percy hvor han viser Titanenes palass og at de fortsatt planlegger Olympos fall. I sitt syn ser Percy at Kronos ikke er den eneste titanen, og at sprengingen av skipet bare har forsinket deres plan. Poseidon ber Percy reise tilbake til halvblodsleiren og be Chiron om å få høre hele spådommen. Når han ankommer halvblodsleiren henter Chiron hele spådommen, som henger i en pose rundt halsen til Orakelet i Delfi.

*«En halvgud av den gamle ætt. Skal fylle seksten mot sin rett.
Se verden tungt i søvnen sveve, Forbannet blad hans sjel skal*

kreve. Et enkelt valg vil koste ham livet. Olympos reddes eller rives»³³

På den andre siden av landet har det fryktede monsteret Tyfon befridd seg fra Mount Othrys, og startet på sin ferd mot Olympos. Percy møter Nico, som er overbevist om at Percy må forberede seg på å møte Luke i duell. For å forberede seg til dette må Percy forstå Luke, og hans barndom, bedre. De legger derfor ut på en reise for å bli bedre kjent med Lukes fortid. De oppsøker blant annet Lukes mor. Det viser seg at hun kan se gjennom glemselståken, og at Luke har besøkt sin mor nylig. Han ønsket hennes velsignelse.

Når de fortsetter sin reise for å forberede Percy på den forekommende kampen møter de på gudinnen Hestia, flammen vokter, og de søker råd hos henne. Hestia omtaler seg selv som den siste olympier. Med dette mener hun at hun er den eneste gud eller gudinne igjen på Olympos, fordi hun må passe ildstedet. Alle de andre gudene og gudinnene har reist i krigen, og de aller fleste er opptatt med kampen mot Tyfon. Nico overbeviser Percy om at de må gå videre med planen, men som Luke trenger Percy sin mors velsignelse for å starte prosessen.

Percy for sin mors velsignelse, og han og Nico reiser til underverden hvor Percy må bade i elven Stryx. Ved eleven møter Percy Akilles, helten fra Troja, og får noen råd av ham. Likhet med Percy har også Luke badet i elven Styx, men Luke har gjort det for å forberede sin kropp slik at Kronos kan overta den. Percy derimot bader i elven Stryx for å bli mer eller mindre overvinnelig. Når han bader i elven må han holde fast ved et punkt, en tanke som kaller han tilbake til livet. Percy livsanker blir Annabeth og et punkt på korsryggen, og dette blir da Percy sin «Akilleshæl».

Etter sin reise til underverden avtaler Percy å møte Annabeth ved Empire State Building, som er inngangen til Olympos. På Manhatten får Percy kommandoen over ca 40 leirdeltakere. De er i klart undertall i forhold til Kronos styrker som er på vei mot dem. Angrepet fra Kronos innledes ved at Morfeus for alle mennesker til å sove. Før kampene kommer i gang ankommer Artemis sin jegere Manhatten, og slutter seg til leirdeltakeren. I tillegg til dette har Annabeth

³³ Riordan (2009) s. 57

arvet Dailalos PC og setter i verk «plan 23», som betyr at stauter rundt omkring på Manhattan kommer til live, og kjemper mot Kronos monsterhære. Percy kaller på de elvegudene som finnes i Hudson og East River får deres hjelp også. Under de første kampene blir Annabeth skade når hun kaster seg frem og hindrer at Percy blir stukket i korsryggen. Etter de innledende kampene trekker monsterhæren seg noe tilbake og Percy og hans allierte får seg en pause.

I et nytt drømmesyn ser Percy Nico hvor han lærer mer om sin fortid. Nico finner ut at det var Zevs, som sprengte hotellet hvor Hades bodde sammen med Nico, Bianca og hans mor. Moren hans døde under angrepet, som var et resultat av den store spådommen. Hades hevn var en forbannelse over på Zevs og orakelet. Orakelet sin straff var å aldri mer skulle få en ny menneskevert.

I forbindelse med at Kronos hær trekker seg litt tilbake blir det sendt et bud til Manhattan og Percy. Sendebudet er titanen Prometheus, han som stjal ilden fra guden og gav det til mennesket. Han gir Percy en gave: Pandoras ekse som inneholder håpet. Dersom Percy setter Håpet fri, vil Kronos vite at han overgitt seg og vil være nådig ovenfor Percy og skåne de andre overlevende.

Percy nekter å sette Håpet fri og overgi seg til Kronos. Kronos sender dermed sine verste monstre mot dem. Heperion, lystes titan, nedkjempes ved hjelp av satyrene og hele Manhattan er en krigsone. Percy og hans allierte forsvarer inngangen til Olympos på en tapper måte, og til deres unnsetning kommer en hær av kentaurer. Percy overtaler sin far Poseidon om å forlate sitt palass, og komme å kjempe for Olympos. Kronos har med vilje holdt gudene som kjemper mot Tyson og Poseidon fra hverandre. I tillegg kommer Nico Percy til unnsetning med sin hær av skjelettkrigere, og Nico har overtalt sin far Hades til å slutte seg til og kjempe for Olympos også. Igjen sender Kronos sin hær mot Manhattan, men denne gangen braker han ikke bare sammen med Percy, men også Hades og Nicos skjeletthær. De andre gudene nedkjemper Tyson ved hjelp av Poseidon.

I kampen blir Percy og hans allierte presset mer og mer tilbake, og tilslutt kommer monsterhæren seg inn i Empire State Building. Inne i palasset møter Percy og Kronos, som

fremdeles er i Luke sin kropp. Luke kjemper mot Kronos og gjør et siste fremstøt ved hjelp av Annabeth. Det viser seg at det er ikke Percy som skal dø ved et forbannet blad, men Luke. Luke ofrer seg selv for at Percy og Annabeth skal kunne beseire Kronos. Når Luke stikker kniven inn i det eneste stedet han er sårbar dør Luke og Kronos forsvinner.

Olympos faller dermed ikke, og de olympiske guder og gudinner er fortsatt de herskende gudene i verden. De får satt Olympos i orden igjen og holder en fest hvor alle de tapre leirdeltakerne blir hedret av gudene. Percy blir også hedret og får mulighet til evig liv blant guden, men han velger istedenfor at alle gudene må anerkjenne sine barn, og med dette mener han at de kan unngå at Kronos kommer tilbake ved hjelp av halvblods barnene for å ta makten fra gudene igjen.

Hades for også anerkjennelse for sin innsats under kampen, og blir tatt inn i varme på Olympos igjen, og dermed opphever han sin forbannelse over Zevs og Orakelet. Dermed kan orakelet finne seg en ny menneskevert, og det viser seg at den nye verten er Rachel Dare.

4.0. Kristologi

Kristologien handler om hvem Jesus var, og i en videre betydning også hans gjerninger.

Troen på at Jesus var både Guds sønn, Messias og menneskesønnen, og dermed noe mer enn bare en av mange profeter. For å lære om Jesus som person og hans gjerninger anvender man litteratur som har sitt utgangspunkt i de kilder som omhandler Jesus liv og virke.

Hovedsakelige tekster knyttet til de evangeliske skrifter, brevlitteraturen og profetier som den lovede messias og apokryfe skrifter.

4.1 Evangeliene

Evangeliene markerer at det handler om et gledesbudskap. De fire evangeliene som finnes i det nye testamentet har den samme formen som antikkens biografier hadde, og de formidler interesse for Jesu liv og den betydning det har for leseren. De fire evangeliene (Markus, Matteus, Lukas og Johannes) som finnes i det nye testamtet, er det som kalles kanoniske evangelier. Det at evangeliene er kanoniserte vil si at de er en del av de hellige skriftene for kristendommen. Tre av evangeliene kalles de synoptiske evangelier (Markus, Matteus og

Lukas), og dette kommer av at de er relative like og har en klar felles fortellerstruktur. Gangen i denne fortellerstrukturene er først kommer barndomsfortellinger, finnes ikke i Markus, deretter kommer fortellingene om Jesus blir døpt og hans offentlig virke i Galilea, og tilslutt hans reise mot Jerusalem, hans død og oppstandelse. I disse evangeliene begrenses Jesus virke seg til et år.³⁴ Johannesevangeliet derimot har en annen fremstillingsform. I dette evangeliet holder Jesus taler hvor han meditere over symboler som fødsel, vann, brød, syn og liv, og formidles med andre språklige virkemidler. Johannes evangeliet blir også kalt ”det åndelige evangeliet”³⁵.

Alle de fire evangelistene formidler en livsskildring av Jesu liv, og de legger ikke skjul på sine motiver med tekstene. De ønsker å fremme hvem Jesus var og hva som gjør at han er den lovede messias fra det gamle testamentet, og at han er sann Gud, og sant menneske. Med andre ord prøver de ikke å kamuflere at de skriver sine tekster ut fra en overbevisning om at Jesus er den oppfyller de profetier som finnes i det gamle testamentet. Dette kommer aller tydeligst fram i Johannesevangeliet. Johannes fremholder i sitt evangelium at etter Jesusoppstandelse fortalte disiplene om Jesus på en annen måte enn tidligere. I Johannesevangeliet kommer dette svært tydelig fram når det ble skreve om inntoget til Jerusalem.³⁶ I Joh12, 16 står det skreve:

”Dette skjønnte ikke disiplene den gang, men da hadde fått tatt del i herligheten, husket de at dette stod skrevet om ham, og at de hadde hils ham slik”³⁷

Det at evangelistene skriver tekstene på denne måten må på ingen måte forstås slik at de diktet og skapte fritt om Jesus, men at de etter oppstandelsen fikk en større forståelse for hvem Jesus var. De fikk en oppvåkning, og som Jesus hadde fortalt dem, skulle Den Hellige Ånd komme til disiplene og undervise

³⁴ Sandnes og Skarsaune (2011) s. 16

³⁵ Sandnes og Skarsaune (2011) s. 17

³⁶ Sandnes og Skarsaune (2011) s. 19

³⁷ Bibelen (2011) Joh 12,16

dem. Denne nye forståelsen av Jesus kommer tydelig fram på slutten av Lukasevangeliet.³⁸

I evangelielitteraturen finnes det noen ulike titler som Jesus har fått. To av titlene har den samme betydningen, men noe ulike forståelse av tittelens innhold: Kristus og Messias. I den kristne trosbekjennelsen heter det: ”Jeg tror på Jesus Kristus...”. Kristus har på mange måter blitt et navn nummer to på Jesus. Kristus er en latinsk form av det greske ordet ”Christos”, som betyr ”den salvede”. I denne tittelen ligger en forståelse om at Jesus var en guddommelige og himmelsk sønn av Gud. Denne betydningen ble mer og mer utbredt etter hvert som Kristendommen ble den dominerende religionen i Romerriket. Begrepet ”den salvede” har også en hebraisk opprinnelse, og knyttets til tittelen messias. I den hebraiske forståelsen av Messias ligger det også en tanke om hatt Gud skulle sende en frelseskonge til jorden, som skulle opprette et fredsrrike for Israelfolket og alle folkeslag på jorden. Denne messias forståelsen er særlig fremtredende i tekster fra det gamle testamente. I det gamle testamentet viser det til en konge som skal komme å frelse israelfolket og skal opprette et rike for evig tid.

4.2 Jesus i brevlitteraturen

De evangeliske tekstene er først og fremst en fortellerlitteratur om Jesus liv og virke, men det er ikke bare i evangeliene at det finnes fortellinger om Jesus og hans virke. I de mange brevene som finnes i det nye testamente finnes det fortellinger som kan kaste lys over hvem Jesus var. I brevlitteraturen er fortellingen om Jesus noe mer knyttet til bestemte problemstillinger som de ulike menighetene hadde, og dette er det viktigste i brevlitteraturen, men inne mellom henviser til Jesus – historier, som for eksempel i ”*det første Korinterbrev 11.23 hvor nattverd ordene innledes med en påminnelse om hele Jesu lidelseshistorie*”³⁹. Det betyr at i brevlitteraturen er det ofte tilfeldigheter som avgjør om fortellinger om Jesus blir henviset til, men dette er ikke et tegn på at fortellingen om Jesus var ukjent for dem, men at også at taushet innebære en felles forståelse bakgrunn for de problemstillingene som de ulike

³⁸ Bibelen (2011) Luk 24,31

³⁹ Sandnes og Skarsaune (2011) s. 27

menighetene ønsket å belyse i brevene sine. De fleste henvisninger som finnes i denne litteraturen er knyttet til Jesus lidelse, død og oppstandelse.⁴⁰

4.3. Apokryfe skrifter

De apokryfe tekstene er tekster som ikke er en del av den kristne kanone, men kan sees på som et tillegg til bibelen. Når den kristne kanonen – Bibelen – ble samlet, hadde man en del krav til de tekster som skulle være en del av bibelen. De skulle ..., og de apokryfe skrifterne kom i konflikt med eller manglet noen av de kravene som tekstene til bibelen hadde. Allikevel gir disse tekstene innsikt i hvem Jesus var og hans virke. En del av disse skrifterne forkynner også en annen kristendomsoppfatning enn den som kirken forkynner, og kirken ønsket derfor å holde disse tekstene skjult for allmenheten, men i de menigheter som brukte disse skrifterne var de blant de mest sentrale tekstene. Flere av disse tekstene kan knyttes til en retning som kalles gnostisismen. De aller fleste av disse tekstene er skrevet i løpet av det andre århundre. De ny testamentlige apokryfe tekstene deles hovedsakelig inn i apokryfe evangelier, apokryfe apostelgjerninger, apokryfe brev og apokryfe apokalypser.

5.0 Kristne tekster i verket om Percy Jackson

5.1. Den store profetien

I serien om Percy Jackson finnes det mange ulike profetier, både store og små. De fleste profetiene som blir omtalt i serier er muntlige profetier levert av orakelet eller så kommer de gjennom syner. I midlertid finnes det kunne en stor profeti om framtiden, og denne profetien omhandler et av barn av de tre store: Zeus, Poseidon og Hades.

”En halvgud av den gamle ætt. Skal fylle seksten mot sin rett. Se verden tungt i søvnen sveve, Forbannet blad hans sjel skal kreve. Et enkelt valg vil koste ham livet. Olympos reddes eller rives”⁴¹

⁴⁰ Sandnes og Skarsaune (2011) s. 27 – 28

⁴¹ Riordan (2009) s. 57 – 58

I den første setningen, ”*En halvgud av den gamle ætt*”, forklares det noe uklart hvem profetien handler om, og man må derfor tolke hvem den handler om. Og der er først og fremst den siste delen av setningen, ”... *den gamle ætt*”, som trenger en tolkning eller en forklaring for å forstå hvilke guder er av gammel ætt. I den greske myologien finnes det en myte om hvordan de olympiske gudene fikk makt. Zeus utfordret Kronos om kongemakten til guden. Og i det avgjørende slaget mot Kronos er det Zeus, Poseidon og Hades som overvinner sin far og sender ham ned i Tartaros, og dermed vinner kongemakten. De deler også verden mellom seg: Zeus blir himmelens konge, Poseidon blir havets konge og Hades blir underverdens konge.⁴² Og dermed tilhører disse tre gudene en gammel ætt i den greske mytologien. Det at personen som skal redde Olympen er knyttet til en gammel og ærverdig slekt, noe som gir personen større autoritet. Hans gener representerer noe kongelig, og en forståelse av at han skal utføre store ting og lede folket. Det at verdens frelser skal komme fra en gammel og ærverdig slekt finner man også igjen i kristen og jødisk forståelse av hvem Messias var. I begge religionene mener man at Messias stammer fra Davids slekt.⁴³ I den kristne tradisjonen blir dette påpekt i Juleevangeliet når det fortelles om at Josef og Maria må reise til Davids by siden Josef er av Davids ætt.⁴⁴ I kristen tradisjon blir David ansett som et ideal, både som konge og menneske, og man finner mange likheter mellom David og Jesus.

I den første delen av setningen indikerer at barnets foreldre er en gud og et menneske siden det er snakk om en halvgud. Det at barnet er halvgud betyr at barnet er oppdratt i den menneskelige verden og har menneskelige egenskaper. Percy er først og fremst et menneske, og har sine svakheter som alle mennesker har. For eksempel har Percy stor omsorg for sine medmennesker, men han kan til tider være noe impulsiv og dette skaper ofte problemer for ham. Selv om Percy er et vanlig menneske har han arvet noen av sin fars egenskaper, som han kan kontrollere vann. Det at Percy har noen guddommelige egenskaper er ikke uvanlig i gresk mytologi, og det finnes flere halvguder som er helter i den greske mytologien, som for eksempel Akilles. Det finnes også en likhet til Messias og Jesu i forhold til at Percy er halvgud. I den kristne tradisjonen vektlegges det at Jesus kommer fra Davids ætt, noe som indikerer menneskelighet, mens hans unnfangelse indikerer guddommelighet. Jesus ble

⁴² Snl.no, g

⁴³ Bibelen.no, f

⁴⁴Bibelen (2011) Luk 2, 4

unntatt av Den Hellige Ånd. Jesus selv omtalte seg ved flere anledninger som ”menneskesønnen”. Tittelen ”menneskesønnen” har vært omdiskutert i forskning omkring det nye testamentet i de siste århundrene. En tradisjonell oppfatning av tittelen er at Jesus ønsket å bli oppfattet som et av mange mennesker på jorden, men innen for den apokalyptiske religionshistoriske skolen har man trekk fram at denne tittelen også kan henseile til tekster fra det gamle testamente om en himmelsk menneskesønn som skal komme på himmelens skyer med domsmakt fra Gud. I midlertid deles menneskesønnens ord inn i tre hovedgrupper i det nye testamentet. I den første sammenhengen er den jordiske menneskesønnen, som kan knyttes til hans virke på jorden. Den andre gruppen er knyttet til den lidende menneskesønnen, som kan knyttes til Jesu lidelse, død og oppstandelse. Og den siste gruppen er knyttet til den apokalyptiske Jesus, altså den fremtidige Jesus. I midlertid har tittelen blitt brukt på tre måter i det nye testament.⁴⁵ Likheter mellom Percy og Jesus finnes i den andre hovedkategoriene, og handler om deres vilje til å ”ofre” seg selv for at det gode skal overvinne det onde. I Percy`s tilfelle er Percy klar over at den siste store kampen mellom de gode og onde vil kreve hans sjel, og hans sjel skal bli krevd av en forbannet sverd, mens det i Jesus tilfelle er at han selv vet at reisen til Jerusalem skal ende i hans død og oppstandelse. De begge er villige til å ofre seg selv for sine medmennesker skal få leve videre i pakt med Guds/Gudenes ønske.

Et annet viktig trekk med denne profetien er at den spår en dommedag, og den skal inntreffe når et barn av de tre store fyller seksten år. Når vi først møter Percy er han kun 12 år gammel, og har ingen kjennskap til sine arv. Dermed er det fire år til at dommedagen skal inntreffe, og i denne perioden blir Percy trent opp til å bli en dyktig kriger slik at han kan kjempe mot de store farene som lurder rundt omkring for halvgudene. Gjennom serien er det et gjennomgående tema at det er stadig monster eller onde krefter som ønsker at barn av gudene skal dø, og derfor blir de ofte utsatt for angrep fra ulike skapninger i serien. Og for Percy er det enda flere som ønsker hans død enn for den vanlige halvguden. Og flere av forsøkene lykkes nesten. Og det er dette setningen ”*Skal fylle seksten mot sin rett*” er en del av profetien. Det var derfor ikke en selvfølge at Percy oppleve å fylle 16 år.

⁴⁵ Kvalbein (2014) s. 328

Profetien er helt klart en dommedags profeti, og dette ser man i den siste setningen: ”*Olympos reddes eller rives*”. I gresk mytologi er Olympos boligen til gudene, og ifølge serien flytter Olympos seg etter hvor maktsentrum i verden finnes. I antikken var det først i Hellas, så i Roma og i dag befinner Olympos seg i New York. I følge bøkene er det et avhengighetsforhold mellom gudene og menneskene. Det vil si at gudene er avhengig av at menneskene fortsetter å ber til dem, og menneske er avhengig av gudene for å beskytte dem og gi dem håp. Det betyr med andre ord at verden vil bryte sammen om Olympos faller. En forestilling om en dommedag er ikke noe nytt i menneskets historie, og de fleste religioner og mytologier har en forståelse av en dommedag, imidlertid finnes det noe ulike forståelse av hva den innebærer. Dette kan man se i flere Tv-serier og bøker som har et apokalyptisk tema, som f.eks. Harry Potter, Percy Jackson og Ringenes Herre. I Percy Jackson – serien skal den siste tid inntreffe rundt Percy sekstenårs dag, og tilslutt vil enten Olympos falle eller rives ned. Gjennom bøkene er det flere referanser til denne dagen, og alt peker mot at det skal bli en voldelig kamp mellom de gode og onde kreftene, som for eksempel i Monsterhavet prøver Luka å vekke den onde Kronos til live igjen. Den siste boken, Den siste olympier, handler i sin helhet om den siste tiden, og hvordan dette er en kamp mellom de gode og onde. Og det er disse referansene til at en stor ondskap skal våkne til liv igjen, og herske over jorden som gjør at profetiene også viser fram til en endelig kamp mellom det gode og onde, som med stor sannsynlighet vil være en voldelig kamp. Og i denne kampen skal Percy gjøre et valg som enten redder eller river Olympen. Faller Olympen vil verden bli styrt av den onde Kronos, som ikke vil mennesker vel. Dette betyr at Percy har en helt sentral rolle i hvordan dommedagen skal utarte seg. Percy sitt valg skal bestemme om verden skal bestå eller falle. Hans valg skal med andre ord avgjøre om ondskap skal beseire det gode eller om det gode skal beseire det onde.

I den kristne lære har også en apokalypse. Klarest kommer denne til uttrykk i Johannes åpenbaring, men det finnes flere referanser til dommens dag blant annet noen paulinske tekster (1.kor 15:20-28, Rom 8:21 og 1.Tess 9-10) og i apostlenes gjerningen (Apg 17,31 – 32). Jesus selv har også omtalt dommens dag i en av sine taler, den såkalte ”lille apokalypse”, som er felle for de synoptiske evangeliene. I denne talen forteller Jesus om de ødeleggelser som skal komme før menneskesønnen ender tilbake. Og en av de viktigste oppgavene Jesus

hadde på jorden var å frelse menneskeheten fra denne dagen.⁴⁶ Og på dommens dag skal Kristus komme tilbake og dømme levende og døde, jf. den apostoliske trosbekjennelsen. Og denne delen av Jesus kan knyttets mot den tredje formen for menneskesønnen, som er knyttet til en fremtidig Jesus.

Akkurat som Percy skal Jesus være en helt sentral skikkelse ved dommedag. Det er på denne dagen at Jesus endelige vil beseire de onde krefter, og fortellinger om dette finnes i Johannes Åpenbaring.⁴⁷ I Johannes Åpenbaring beskrives hvordan Jesus bekjemper Djevelen fra flere ulike vinkler og tilslutt overvinner ham. Og på denne dagen skal alle stå ansvarlig for de valg de har gjort, og de som har valgt å fulgt Guds vei skal vinne fram, og de onde kreftene skal forsvinne, og en ny verden skal stige fram.⁴⁸ Johannes Åpenbaring er en visjon av en bedre og mer rettferdig verden.⁴⁹ Deres endelige seirer skal føre til at det skapes en verden hvor mennesker og Gud/guder lever i harmoni med hverandre igjen. De begge må bekjempe de onde kreftene med alle de har, men det er også en forskjell mellom dem. Når Jesus skal dømme alle levende og døde på denne dagen har ikke Percy samme myndighet. Jesus vil på denne dag utøve sin guddommelige makt, mens Percy kan kun bekjempe ondskap gjennom sine direkte handlinger og sin omsorg for sine medmennesker. Ikke bare er det en transfigurant verdi som her blir overført til Percy fra Jesus, men også en intertekstualitet. Dette gjennom at leseren kan dra kjensel på historien fra en del av den vestlige verdens kanon. Dette gjør at det er lettere for leseren å finne troverdighet i at det en gang i fremtiden skal være en endelig kamp mellom det gode og onde, og at når den endelige seieren over det onde inntreffer vil det oppstå en bedre og mer rettferdig verden hvor alle skal leve i harmoni med hverandre

5.2 I fiskens mage

En kjent fortelling fra det gamle testamentet er fortelling om Jonas som blir slukt av fisken⁵⁰, og tilbringer tre dager og tre netter i fiskens mage. I denne fortellingen forsøker Jonas å flukte

⁴⁶ Moxnes (2015)

⁴⁷ Bibelsiden.no

⁴⁸ Bibelen (2011) Åp 21 – 22.

⁴⁹ Bibelsiden.no

⁵⁰ Bibelen (2011) Jona 1-3

fra Gud, og det oppdraget som Gud har gitt ham. Han mønster derfor på et skip som skal reise den motsatte veien av hvor Gud ønsker at Jonas skal reise. Under reisen blåser det opp til storm på havet, og den truer med å senke skipet. Mannskapet ønsker å finne ut hvem som har skyld for dette, og de trekker lodd. Jonas er den som blir trukket ut, og Jonas innrømmer da at han er på flukt fra Gud, og at han har skyld i stormen. Han ber dem derfor om å kaste han på havet. Mannskapet etterkommer hans ønske å de kaster ham på havet. Når Jonas blir kastet på havet blir han slukt av en stor fisk, og han tilbringer de neste tre døgnene i fiskens mage, og ber til Gud. Etter tre dager blir han spyttet ut av fiskens mage, og lander på en stand. Når Jonas kommer til seg slev igjen på standen velger han å følge Guds påbud og reiser til byen Ninive og forteller innbyggerne om Guds budskap til dem. Byen blir reddet og innbyggerne vender tilbake til guds ønskede livstil. I Monsterhavet opplever Percy noe lignende. Percy og vennen hans har reist fra halvblodsleiren for å redde Grover, som er fanget hos en kyklope.⁵¹ I Percy har reist fra leiren uten lov, og dermed ikke gjort som han ble fortalt. Under båtreise blir de fanget i Monsterhavet, og et stort monster forsøker å sluke dem⁵². I filmatiseringen av denne hendelen blir Percy slukt av monstret, og de de kommer ned i magen på monsterfisken. I magen til monsterfisken treffer de på Claries som har reist fra halvblodsleiren for å finne det gygne skinnet, som kan redde leiren. De forener sine krefter og kommer opp med en plan for å komme seg ut av magen. De klarer dette til slutt. Når de endelig kommer seg ut av magen lander til slutt Percy og hans venner opp på en strand i Florida.⁵³ De kommer seg etter hvert videre på sin reise, og kommet til øyen Grover er fanget på. De klare å redde Grover, og det gygne skinnet. På denne måten redder de halvblodsleiren fra ødeleggelse.

I Monsterhavet blir denne fortellingen om Jonas brukt som utgangspunkt for hendelsene som Percy opplever. Fortellingen blir noe endret, men man kjenner fort igjen fortellingen om Jonas i Monsterhavet. Da både ulydighet i forkant, selve hendelsen og hva skjer etter opplevelsen har likhetstrekk med seg. Også hvordan fortellingene har blitt brukt i senere kristen tradisjoner har en del likhetstrekk med hva deler av handlingen i Monsterhavet viser fram til. I kristne tradisjoner har denne fortellingen blitt brukt som en fortelling som viser til at Jesus død og

⁵¹ Riordan (2006) s. 78-81

⁵² Riordan (2006) s. 163-164

⁵³ Riordan (2006)

oppstandelse, som da tok tre dager.⁵⁴ Og i Jesus død og oppstandelse ligger det at når Jesus sto opp igjen fra de døde så overvant han ondskapen, og kjærligheten vant fram. I Percy bøkene er denne fortellingen en del av en større fortelling, som viser at den mektige og onde Kronos skal komme tilbake igjen. Begge fortellingen kan derfor knyttes opp mot den endelige kampen mellom de gode og onde kreftene i verden.

5.3 Å bekjempe sin egen bror

En av bibelen første og mest kjente fortellinger er om brødene Kain og Abel. De var to sønner av Adam og Eva. De var med andre ord det tredje og fjerde mennesket på jorden. En dag skulle de to ofre til Gud, og Kain ofrer korn og Abel ofrer et lam. Gud tok imot begge. I Slaget om labyrinten må Percy kjempe mot sin egen bror. Hans bror Antaios organiserer kamper hvor ulike gresk-mytologiske skapninger og halvblodsmennesker kjemper mot hverandre. Det er denne labyrinten som Luke og hans monsterhær må ta seg inn gjennom for å kunne angripe halvblodsleiren. Om de kommer seg gjennom kan de uhindret angripe leiren. For å komme seg gjennom labyrinten samarbeider Luke med Antaios. Percy og Annabeth forsøker å finne en vei inn til labyrintens senter, og dermed finne en måte å stoppe Luke`s plan på. Når de er nede i labyrinten blir det tatt til fange, og det ender med at Percy må kjempe mot sin egen bror på liv og død. Tilslutt står Percy igjen som vinner.⁵⁵ Her har ikke forfatteren direkte brukt fortellingen fra bibelen, men han har gitt Percy og Antaios overførbare trekk fra Kain og Abel. Der Percy representerer Abel og Antaios representerer Kain. Årsaken til at Kain dreper sin bror er sjalusi og raseri ovenfor Guds behandling av deres offer. Kain føler sjalusi ovenfor sin bror siden Gud satt mer pris på hans offer.⁵⁶ I fortellingen om Percy og Anataios er det sjalusi og raseri ovenfor sin far som driver Anataios. Han har bygd sitt eget tempel i labyrinten for å tilbe Poesidon. Og offeret i tempelet er de som taper kampene. Anataios ønsker å være sin fars ynglingsønn, men ser på Percy som et hinder for dette. I tillegg til dette har Anataios stort sinne mot sin far, som ignorerer ham.

⁵⁴ Bibelen.no, c

⁵⁵ Riordan (2008) s. 258 – 276

⁵⁶ Bibelen.no, d

5.4 Nestekjærlighet

Et svært sentral tema i kristendommen og i Percy Jackson – serien er nestekjærlighet. Dette er en verdi som kommer til uttrykk flere plasser i serien, og er ikke bare knyttet til Percy, men også andre person er i serien. I kristen tekster finner vi denne verdien igjen i flere lignelser som Jesus fortalte selv og i Bergpreken. I tillegg finner vi nestekjærlighet igjen i flere av brevene til Paulus.

5.4.1. Percy viser barmhjertighet og nestekjærlighet

Percy viser i fortellingene stor omsorg for sine medmennesker, og han leter alltid etter det gode i menneskene han møter. Dette gjør at Percy ikke dømmer personer, og i tillegg forsvarer han de som trenger det selv. Dette er verdier som kommer til uttrykk i Hellighetsloven. I den tredje mosebok, fremgår det at man ikke skal baktale andre, og at du skal snakke pent om din neste. I tillegg skal du ikke bære nag til din bror.⁵⁷ Dette verdigrunnet kommer klart til fram hos Percy ved flere anledninger, og nestekjærlighet er noe som er et gjengående tema i bøkene om Percy.

Alt i den første boken får vi et innblikk i Percy sin omsorg for de de svakeste i samfunnet. I Lyntyven blir vi kjent med Percy sin bestevenn Grover, og han var etter Percy mening et helt typisk mobbeoffer. Dette kom av han var mager, svært emosjonell, hadde kviser og handikaket.⁵⁸ Allikevel valgte Percy å være venner med ham istedenfor de populære ungdommene. Et annet eksempel er hans behandling av Nico, som er sønn av Hades. Hades som er underverdensgud, og har falt i unøde hos de andre olympiske gudene, og dermed blir også hans barn uglesett. Percy velger å ikke avsløre dette om Nico, og dermed får Nico innpass hos halvblods barnene. Og ikke minst viser han omsorg for de svake ved hans behandling av sin halvbror Tyson. Tyson er ikke bare sønn av Poseidon, men hans mor var en kyklope.⁵⁹ I alle disse handlingen ser man hvordan Hellighetsloven blir praktisert av Percy, men her finnes også flere likheter til Jesus sine handlinger, og for å forstå hvordan Jesus forholder seg til nestekjærlighetsbudet kan man se på hans virke. Jesus selv så menneskelig

⁵⁷ Kvalbein (2014) s. 209 – 210

⁵⁸ Riordan (2005) s. 11

⁵⁹ Riordan (2006)

nød i mange situasjoner akkurat slik som Percy gjør. I denne sammenhengene er det relevant å se på Jesus måltidsfelleskap med tollere og syndere. Ved å spise sammen med tollere og syndere viser Jesus i praksis omsorg for utstøtte grupper i samfunnet, og dette fører til reaksjoner fra andre. I Jesus tilfelle faller han handling i unåde hos de mektige fariseerne og de skriftlærde, men til sitt forsvar forteller Jesus at det var ikke de friske, men de syke som trenger omsorg. Og at det var gjennom omsorg og forståelse at barmhjertighet oppstår.⁶⁰ Med disse ord og handlinger viser Jesus at det er ikke bare de lovlydige som skal ta del i frelsen og guds kjærlighet, men at guds kjærlighet er viktigere for de som faller utenfor, og trenger å reddes. Gjennom å vise dem tillit og omsorg vil de vise barmhjertighet og kjærlighet til sin neste. Ved å inkludere disse utstøtte gruppene viser Jesus at felleskapet er for alle, og at alle har like mye rett til å ta del i felleskapet. I Percy sine handlinger ovenfor Grover, Tyson og Nico er dette et svært viktig element av omsorgen at de får del i et større felleskap. Percy handling viser at han, som Jesus, ønsker at felleskapet skal ha plass til alle, og ikke utestenge noen fra det. Ikke bare viser Jesus sin omsorg for utstøtte og uglesette gjennom sitt med vennlige handlinger, som måltidsfelleskap, men også ved at tollerne Matteus blir en av hans tolv følgesvenner - disippel. Jesus sine tolv lojale følgesvenner er svært viktige for å spre Jesus budskap, og de forsvare Jesus virke og handlinger ovenfor hans kritikere. For Percy blir også de tre personene sentrale lojale venner når han skal bekjempe den ondskapen. Ikke bare er de viktige i den endelige kampen mot Kronos, men de viser også omsorg for Percy gjennom sine handlinger.

5.4.2. Luke viser anger og nestekjærlighet

I den siste kampen mellom Percy og Kronos ofrer Luke seg for at det gode skal vinne over ondskapen som Kronos representer for mennesket. Og det er i denne kampen at Percy tror at han skal falle for det forbannede bladet som skal kreve hans sjel, og dette bladet er Kronos sigd. Imidlertid skal det vise seg at det forbannede bladet ikke krever Percy sin sjel, men Lukes. Luke var tidligere en venn av Annabeth og Percy, men har i lang tid konspirert mot de olympiske gudene, og arbeidet for at Kronos skal innta tronen igjen. Under kampen virker det som om Percy er på vei til å tape for Kronos. Det er da Luke bruker all sin viljestyrke for å stoppe Kronos plan, og stikker seg selv med det forbannede bladet.

⁶⁰ Bibelen (2011) Mark 9, 9-13

Når han stikker seg selv med dette bladet dør han, men med seg tar han Kronos. Årsaken til at bladet er forbannet er at kniven han bruker hadde han selv gitt til Annabeth, når hun var bare et lite barn. Når han gav Annabeth kniven gav han henne et løfte om at beskytte henne, men gjennom sine valg hadde han forrådt sine venner.⁶¹ Og hans valg kunne ha kostet dem livet. Her fremstår Luke som disippelen Judas, som forrådde Jesus, men senere angret på sin handling. Luke`s svik mot Percy og Annabeth starter alt i Lyntyven, hvor han lar Percy få skylden for å ha stjelt Lynstaven fra Zevs.⁶² Og hans svik fortsetter gjennom hele serien, og de største svikene er at han leder Kronos halvblodsstyrke og låner Kronos sin kropp⁶³. Både Judas og Lukes svik fører til at deres venn blir fanget, og står i fare for å miste sitt liv. Årsaken til at Judas forråde Jesus har tradisjonelt blitt forklart med at han var under Satans innflytelse,⁶⁴ og det samme kan man si om Luke som har lånt sin kropp til Kronos, dermed har Kronos kontroll over Lukes handlinger også. Med sin siste handling viser Luke at han angret på sitt svik, og forsøker å gjøre opp for seg. Det samme gjelder for Judas, som forsøker å levere tilbake de 30 sølvmynten han hadde fått for sitt svik. Imidlertid fikk han ikke levere tilbake sølvmyntene. Han kjøpte derfor et stykke jord hvor fremmede kunne gravlegges.⁶⁵ De begge begår en form for selvmord.

Et annet viktigste trekk med Lukes handling er at den viser at hans kjærligheten til Percy og Annabeth er større enn hans hat til de olympiske gudene.⁶⁶ Det vil si at hans død viser at nestekjærlighet er større enn alle andre krefter i verden, og dermed kan kjærligheten overvinne alt annet. I kjærlighetens tegn gjør Luke det største offeret et menneske kan gjøre, og ofre seg selv for felleskapets beste. Nestekjærlighet er en av de viktigste budskapene som Jesus ønsket å formidle gjennom sin etiske forkynnelse, som han blant annet formidler gjennom sin forklaring på hva som ligger i det dobbelte kjærlighetsbudet⁶⁷. Når Jesus selv skal forklare dette bruker han lignelsen den barmhjertige samaritan. I denne lignelsen bli en

⁶¹ Riordan (2009) s. 342

⁶² Riordan (2005) s.

⁶³ Riordan (2009) s.

⁶⁴ bibelen.no, e

⁶⁵ bibelen.no, e

⁶⁶ Riordan (2009) s. 335 - 339

⁶⁷ Bibelen (2011) Matt 22, 37 - 40

mann på vei til byen Jeriko ranet og etterlatt sterkt skadet i veikanten. Først kommer det en prest og en levitt, som går forbi uten å hjelpe. Den tredje personen, som kommer forbi er en samaritan. Han pleier sårene hans og tar han med til et herberge, og den skade mannen overlever. Samaritan var en vanlig person, men kom fra en folkegruppe som var sett ned på i samfunnet på Jesus sin tid. Med denne fortellingen viser Jesu hva kjærlighet til din neste er. I midlertid er det først og fremst det at din neste er den som viser deg barmhjertighet som Jesus forsøker å formidle lignelsen.⁶⁸ I fortellingen om den barmhjertige samaritanen er det den personen som man ikke forventer skal hjelpe som gjør det, og dette er også tilfelle med Luke. Ingen har store forventninger til at Luke plutselig skal hjelpe Percy eller Annabeth. De har ved flere anledninger prøvd å overtale Luke til å vende Kronos ryggen, men han har hånet deres forsøk. Han har også ved flere anledninger forsøkt å få drepe eller skade dem, men med å ofre seg selv viser han stor nestekjærlighet til dem. Dermed viser han dem barmhjertighet også, akkurat slik som Jesus formidlet i lignelsen sin at din neste er den som viser deg barmhjertighet. Et annet trekk med samaritanen er at de tilber Gud på en annen måte enn jødene, og blir dermed oppfattet som avgudsdyrkere. På denne måten påpeker Jesus at din neste ikke er kun ens egen gruppe, men også de andre.⁶⁹ I handlingen til Lukes ligger det en forståelse av at alle er hans neste ikke bare halvblods barnene, men også mennesker.

5.3.3. Nestekjærlighet som forsoning

Samtidig som han viser barmhjertighet til sine venner ønsker også Luke en forsoning med sine venner. Han ønsker at forsoningene skal komme gjennom hans siste handling, og at denne handlingen skal kunne gi han tilgivelse for sine synder. En sentral del av den kristne lære er Jesus død er en forsonings død mellom Gud og menneskene, og gjennom denne handlingen for menneske frelse. I følge Paulus er denne forsoningen gjort tilgjengelig for menneske gjennom Jesus soningsdød og oppstandelse.⁷⁰ Dette har noen likheter med Lukes handling. For å se denne likheten i skal kunne forstå må man vite hva frelser kan bety i utgangspunktet, og hva som ligger i den kristne frelsen. I utgangspunktet kan frelse bety redning fra en nødsituasjon. Det at frelse kan være en er redning fra en nødsituasjon kan

⁶⁸ Bibelen (2011) Luk 10, 25 - 37

⁶⁹ Kvalbein (2014) s. 210 - 211

⁷⁰ Sandnes (1996) s.127

eksemplifiseres gjennom Matt 8, 24 – 26⁷¹, som handler om at disiplene kommer utfor en storm på Genesaretsjøen, og båten holder på å gå ned. Da kommer Jesus å redder dem fra forliste. Også de menneskene som blir helbredet av Jesus opplever en form for frelse gjennom at de fikk en ny sjanse. Frelsen for dem besto en helbredelse og en syndstilgivelse, og dermed ble de frelse fra en tilstand til en annen tilstand. Det betyr at man blir frels fra noe til noe.⁷² I den kristne forståelsen av frelse ble dette mulig gjennom Jesus død og oppstandelse. Ved at Jesus døde på korset og stor opp igjen fra de døde overvant han ondekrefter, og dermed hadde de ikke fritt spillerom lenger i samfunnet, og man kan si at kjærligheten seiret. Det betyr at man i den forståelse blir frelst til et liv sammen med Jesus og et liv frigjort fra syndens, dødens og djevelens makt. Dermed kan man si å være frelst er ny åndelig tilstand, og mennesket blir forsonet med et evig liv sammen med Jesus. Likheten mellom den kristne forståelse og Lukes handling ligger i at Luke også ofrer seg selv for at menneskeheten skal kunne leve et liv i pakt med de olympiske gudenes vilje, og at ondskaper ikke har fritt spillerom gjennom Kronos styre. På mange måter kan man si at menneskeheten var under angrepet fra Kronos hær, og dermed i en nødsituasjon. Ved at Kronos forsvinner med Lukes offer gir han menneskene mulighet til frelse. Samtidig håper han at hans offer skal gi ham tilgivelse fra sine venner og de olympiske gudene. Luke for sin tilgivelse av både sine venner og de olympiske gudene.⁷³ Og denne formen for forsoning er en gammeltestamentlig tanke om forsoning, som apostelen Paulus ofte trakk fram. Disse tankene finnes i flere av hans brev, og i dem fremhever Paulus at forsoning mellom stridene parter blir forsonet gjennom vennskap og fred. I denne religiøse sammenhengen er ikke partene likeverdige, og dette kommer av at synderne får gjør opp for seg, og det dermed er det opp til gud om forsoningen kan finne sted. Ifølge kristne teologiske tanker fant denne forsoningen fant sted i Jesus offer.⁷⁴ På denne måten blir forsoningen mellom synder og Gud en handling utfra Guds kjærlighet til menneskene. Og på samme måte viser de olympiske gudene Luke stor omsorg og respekt for hans offer når de tilgir hans synder.

⁷¹ Bibelen (2011) Matt 8, 24- 26

⁷² Heine, Myhre, Opsal, Skotten og Østnor (2014) s. 188

⁷³ Riordan (2009)

⁷⁴ Sandnes (1996) s. 129

5.5 Man sår hva man høster

Etter den endelige seieren over Kronos og ondskaperen som han representerer bestemmer gudene at de unge halvblodsheltene skal hedres. Og Percy får en helt spesiell gave. Han blir tilbudt et evig liv, som gud, men Percy velger å ikke ta mot gavene. Han kommer med et annet ønske ovenfor gudene. Han ønsker at gudene heretter skal anerkjenne alle sine barn, og at de mindre gudene skal anerkjennes og få egne hus i halvblodsleieren. Årsaken til at Percy kommer med et slikt ønske ovenfor de olympiske gudene er at han mener at krigen mot Kronos kunne vært unngått om gudene hadde anerkjent og vært mer ydmyke ovenfor sine barn. Veldig mange av de halvblods barnene som kjempet på Kronos side under konflikten var barn som følte et hat mot sitt gudelige opphav. De følte at gudene ikke brydde seg om dem, og ble lovet en bedre fremtid og anerkjennelse under Kronos. Det Percy her påpeker er at de olympiske gudene kunne ha unngått denne krigen om de ikke hadde ignorert sine barn, men behandlet dem med respekt.⁷⁵ Med andre ord får gudene det de sår, og som betyr at spliden mellom de olympiske gudene og Kronos er et resultat av deres behandling av sine barn. Gjennom sin behandling av sine barn kan de så tillit eller mistillit til seg selv. I Jesus virke var han opptatt av å formidle Guds rike, og hvordan det vokser fram bruker han vekstliknelser. Disse vekstliknelserne illustrer også godt hvordan konflikten kunne vært unngått i Percy Jackson – serien. I vekstliknelsen om såmann handler om en mann som planter sine såkorn, og noen av såkornene falt på veien, noen falt på steingrunn, noen falt i tornekratet og noen falt i god jord.⁷⁶ I Jesus sin samtid var såkornet brukt som et bilde på menneskelig livsførsel. Det betyr at den som var rettferdig fikk lønn for stevet, mens den som var urettferdig høster ondskap.⁷⁷ I parallellen til de olympiske gudenes behandling er tydelighet her. De barnene som har blitt anerkjent og fått respekt fra sitt guddommelige opphav blir de som er rettferdige og følger de olympiske gudene, mens de som enten ikke blir anerkjent, ignorert eller dårlig behandlet blir føler seg urettferdig behandlet, og har lettere for å handle umoralsk og med onde hensikter overfor dem.

⁷⁵ Riordan (2009) s. 352 - 357

⁷⁶ Bibelen (2011) Matt 13, 1-23; Mark 4, 1-20; Luk 8, 4 – 15

⁷⁷ Kvalbein (2014) s.148 – 151

6.0 Analyse av litteraturteori i Percy Jackson

6.1. Narratologiske perspektiver

Som tidligere forklart i oppgavene er narratologi et synonym til fortellerteori, og et viktig element i denne teoriene er hvordan forfatter kommuniserer med sine lesere. Denne kommunikasjonen endres etter som hvilken målgruppen man skriver til. Man kan ikke skrive på samme måte til barn, ungdom og voksne. Dette kommer hva hvilken forutsetninger har mottaker for å kunne forstå teksten. Et barn må ha en enklere tekst enn voksne, mens ungdommer kan forstå mer enn barn, men ikke det samme som voksne. Siden serien om Percy Jackson er en ungdomsserier er den også skrevet til ungdom. Dette kan vi se i det språklige kommunikasjonssystemet som forfatteren bruker i forhold mottakene. Riordan har tilpasset sin formidling til den målgruppen som han ønsker å nå. Dette kan man se gjennom språket som blir brukt i bøkene, men også gjennom å la ungdommene gjenkjenne elementer fra deres egen hverdag i fortellingen. Samtidig angir ikke forfatteren når hendelsen finner sted.

Forfatter har også latt fortellingen bli fortalt med Percy sin stemme, og dermed får vi hans perspektiv på de hendelser som omtales i serien, men dette gjør også at andre personers perspektiver kommer ikke frem, og dermed kunne fortellingen hatt andre utfall og forståelse av hendelsen om andres perspektiver hadde vært fremhevet. I ungdomslitteratur kan et slikt perspektiv, førstepersons perspektiv, fungere for at mottakeren, og mottaker har større aksept for forfatterens fordommer og verdier som kommer til uttrykk i løper av serien. Samtidig som fortellingene er skrevet i førsteperson tar den opp temaer som er vanlig og engasjerer ungdommer, som andre ungdommer er vennskap og kjærlighet temaer som er viktige for Percy. I bøkene er vennskapet mellom Percy, Annabeth og Grover en viktig del av fortellingene. Deres vennskap blir sterkere gjennom bøkene, men også at vennskapet blir satt på prøve ved en del anledninger. I tillegg ligger en underliggende forståelse av at Percy ønsker noe mer enn vennskap med Annabeth. Og dermed kan ungdommer gjenkjenne elementer fra sin egen virkelighet i fortellingene. I tillegg til dette vil mange ungdommer kjenne seg igjen i Percy sin skolesituasjon med at skolehverdagen er en utfordring for ungdommer som har utfordringer, som f.eks. dysleksi og ADHD. Elever med disse diagnosene passer ikke alltid inn i tradisjonelle skolesystemene. Så i den verden som mottakeren lever i er Percy en hel vanlig gutt, men på den andre siden er ikke Percy en helt vanlig gutt gjennom at han er halvgud. Og dette gir leseren en mulighet til å se opp til Percy

gjennom hans handlinger som halvgud, og dermed kan han bli et forbilde for personer som sliter i sin hverdag ved at han kan vise at alle kan bli noe selv om de ikke er de beste på skolen eller de mest populære. Og denne identiteten som Percy har utvikler seg gjennom serien ved at han blir mer sikker på hvem han er, men stiller også spørsmålsteget med hvem han er. Og på denne måten blir hans identitet mer og mer komplisert etter som man oppdager nye sider med hans personlighet.

Et annet viktig trekk med narrologien er hvordan strukturen i fortellingen er, og i serien om Percy Jackson er strukturen hovedsakelig kronologisk oppbygd, og dette kan man se gjennom at for hver bok blir Percy et år eldre i serien. I den første er han 12, mens han i den siste boken fyller 16 år. Samtidig kan man se at serien er kronologisk gjennom hendelsen i bøkene følges kronologisk etter hverandre. Allikevel kan man enkelte plasser i historien se at forfatteren hopper både fremover og bakover i tid, altså at det finnes både analepse og prolepser. Forfatteren bruker dette som et språklig virkemiddel og får at mottaker skal få en større forståelse for helheten og enkelt hendelser i løpet av fortellingen. Hovedsakelig hopper forfatteren tilbake i tid når Percy eller en annen person mimrer om hendelser som ligger bak dem i tid, men han gjør det også for å vise til enkelte sammenhenger mellom fortid og nåtid. Dette gjør at leseren får en dypere forståelse av personen tanker og følelser, og dermed større forståelse for Percy sine handlinger, fordommer og verdier. Derimot når forfatteren hopper fremover i tid er dette som oftest gjennom syn som Percy har om framtiden, og disse synene kan endres om forutsetningen endres i forkant, men de er også med på å bestemme hvordan Percy opptrer i nåtid. F.eks. når han får et syn om at Grover er i vansker tross leirledelsen og reiser av sted for å redde Grover⁷⁸.

6.2. Intertekstualitet

Intertekstualitet er et begrep som Kristeva kom med og betyr at alle fortellinger er skapt gjennom fragmenter av tidligere tekster og satt sammen på en annen måte enn tidligere, og dermed er det gjennom møte mellom forfatter og mottaker at meningen og forståelse av teksten blir skapt, og ikke at teksten i seg selv som skaper meningen. I serien om Percy finner vi flere fragmenter fra andre fortellingene, både kristne tekster og tekster fra gresk mytologi.

⁷⁸ Riordan (2006)

Og dette er tekster som er en del av en fortellertradisjon i den vestlige verden. Disse tekstene har vært bakgrunn for hvordan fortellinger blir formidlet i den vestlige kulturen siden den startet i antikken. Antikkens skribenter var inspirert av de gamle greske fortellingene og de bibelske fortellingene, og gjenskrev de og omskrev de etter sitt eget behag og kreativitet.⁷⁹ Derfor kan vi si at disse fortellingene er en del av den vestlige verdens kulturelle minne. De kulturelle minnene er med på sette ulike fortellinger inn i en større kulturell sammenheng, ifølge teoretikeren Aleida Assmann. De kulturelle minnene operer på flere nivåer, men de ulike nivåene påvirker hverandre, og er med på opprettholder og skape minner som er eller blir en del av kanoen. De tekstene som er en del av kanoen er en del av de tekstene som kalles mønstertekster, og man forventer at alle har kjennskap til på et eller annet nivå. Noe av tekstene vil man ha stor kjennskap til, mens andre av dem har man mindre kjennskap til.⁸⁰ Dette kommer av at selv om noen tekster er mønstergyldige er de ikke i aktiv bruk lenger, mens andre brukes mer aktivt.⁸¹ At noen tekster huskes og brukes aktivt i dagens samfunn, mens andre ikke brukes aktivt har at det kollektive minnet blir formet etter det samfunnet som vi lever i, og dermed vil aktive tekster variere noe mellom sted og tid i den vestlige kanonene.⁸² Det som menes med dette er at nåtidens kultur bygger på fortidens kulturer, og dermed også deres fortellinger. Derfor er det ikke så rart at noen fragmenter i verket har likheter med kristne fortellinger. Den kristne arven har vært sterk i den vestlige verden gjennom kirkens påvirkningskraft i samfunnet. Kirkens verdigrunnlag, kunnskaper og ferdigheter har vært helt grunnleggende for den vestlige kulturens utvikling. Og når man tar i betraktning av de kristne tekstene vokste frem i et antikk samfunn som var påvirket i stor grad av de greske og romerske mytologiske tankene er det stor sannsynlighet at fragmenter av tekstene blir brukt i moderne fortellinger, slik som Kristevas mener.

Det at kristendommen har hatt stor innvirkning påvirker også dagens ungdommer gjennom fortellinger som de har hørt i barndommen, og noen av disse fortellingen har større nærhet til dem enn andre. Som Assmann påpeker vil hver generasjon ta med noe av fortellingene fra fortidens, men også skape sine egne.⁸³ Dette gjør det lettere for ungdom å identifisere seg med

⁷⁹ Tandberg (2006) s. 55

⁸⁰ Assmann (2010)

⁸¹ Snl.no, f

⁸² Assmann (2010)

⁸³ Assmann (2010)

en del av de kristne fortellingene, mens andre er mindre kjente og dermed ikke så lett så lett å identifisere eller gjenkjenne. Gjenkjennelsen av fragmentene gjør det leter for ungdommer å organisere dem etter sine konstruerte kategorier, og dermed er det lettere knytte fortellingen opp mot sin egen opplevelse av verden og fortellingen. Dette påpeker teoretikeren Michel Foucault når han forklare hvordan det er sammenheng mellom vår kulturelle bakgrunn og hvordan vi danner et mønster i fortellingene. Dermed påvirker vår kulturelle bakgrunn hvordan man forståelse av de ulike fragmentene fra verket om Percy. Det betyr også at personer med en annen kulturell bakgrunn vil legge en annen språklig forståelse til grunn, og dermed kan teksten får en annen mening her.⁸⁴ Dette gjør at Kristevas tanke om at tekstene er konstruert som en mosaikk av fragmenter er svært aktuell i fortolkningen av de ulike delene av fortellingen av Percy. De ulike mosikkdelenene hadde ikke passet sammen om bøkene var skrevet i en annen kultur, og dermed ser man at det er først ved møte mellom forfatter, leser og den litterære konteksten at meningen med teksten oppstår. Dette betyr ikke at fortellingen om Percy Jackson er et plagiat, men at de kristne tekstene er en inspirasjonskilde som forfatteren bruker videre i sin diktning. Den videre diktningen er det som skaper de nye tekstene, og som bidrar til at tekstene blir tilpasse det samfunnet som ungdommer i dag lever i.

I Percy Jackson seriene er det som sagt flere fragmenter av teksterelementer som har hentet sin inspirasjon fra de kristne tekstene, men samtidig er det lange deler av teksten som ikke har sin inspirasjon fra de kristne tekstene, men fra dagens samfunn. Etter min mening viser dette at Riordan bruker mønsterfortellinger for å formidle sin fortelling til ungdommer, og dette er en form for hyllest til tidligere tekster. Det viser at selv om teksten er skrevet for svært lenge sidene er deres innhold fortsatt viktige for dagens samfunn, men at for å kunne bruke fortellingen må de tilpasse det samfunnet som er i dag i noen grad for at ungdommer skal kjenne seg igjen i fortellingene.

For å forså Percy Jackson og forfatterens mening med verket må alle bøkene sees i en sammenheng. Den enkelte boken går utenfor det å lese verket fra perm til perm. Tekstene er med på å inspirere ungdommer til selv å bli en produsent av teksten⁸⁵, og dette var en

⁸⁴ Claudi (2013)

⁸⁵ Claudi (2013)

intensjon med fortellingen da Riordan fortalte historien til sin sønn. Han ønsker å gi sin sønn et positivt forbilde som kunne vise at han hadde en framtid selv om han både hadde ADHD og dysleksi.⁸⁶ På denne måten kan man si at fortellingen om Percy Jackson er en skrivbartekst hvor forfatteren inviterer leseren til å skape sin egen betydning av teksten. Dette kan skje gjennom at leseren danner sitt eget bilde av de andre karakterene og hvorfor de handler som de gjør i fortellingen. Ikke alle lesere vil inneha de samme fordommer og verdier som Percy har i fortellingen, og dermed danne seg en annen forståelse av ulike hendler i fortellingen. Men på den andre siden er også verket et preg av en klar start og slutt. Fortellingen starter med at Percy blir kjent med sitt guddommelige opphav, og etter hvert får han også vite sin skjebne og til slutt vinner han over de onde kreftene. På denne måten ser vi at verket har en klar start og slutt. Samtidig er slutten med at Percy og hans venner ikke dør i det endelige slaget mot Kronos en mulighet for at leseren kan dikte videre på fortellingen.

6.3. Transfigurativ

Fines det transfigurative perspektiver i Percy Jackson serien. Det at det finnes transfigurative perspektiver i fortellingen om Percy, omhandler at det finnes trekk med Percy eller andre karakterers identitet som kan samsvare med trekk fra Jesus. Bjerg påpeker i sin teori om transfigurant at det ikke er nødvendig å dykke inn i teksten for å få en god leseopplevelse med den, men ved å gjøre det kan det påvirke ens forståelse av teksten. Det kan i teksten en dypere og mer åndelig opplevelse. Kan denne dypere forståelse av teksten også avsløre et mønster som er hentet fra Jesusfortellingene?

Tidligere i oppgaven påpeker jeg at fortellingen om Percy Jackson er skrevet med hans stemme, i førsteperson, og at dette kan gjøre at leseren har lettere for å akseptere de fordommer og verdier som forfatteren har. Allikevel møter alle mennesker en fortelling med sine holdninger og fordommer, og disse kan påvirke hvordan vi forstår teksten og hvilken leseopplevelse man får av den. Teoretikeren Hans Georg Gadamer mener at fordommer og holdninger som mennesker har, påvirker hvordan man møter en tekst. Gjennom den hermeneutiske sirkel forklar han hvordan leserens egne fordommer og holdninger blir utfordret når man leser en tekst. Dette kommer av at teksten forståelse blir formet av det

⁸⁶ Rickriordan.com

enkelte menneske indre liv og dets forhold til omverden. I den hermeneutiske sirkelen ligger det en forståelse om at helheten kan kun forstås ut i fra de ulike delene den inneholder, og har delene kan ikke forstås uten dens helhet.⁸⁷ Dermed er det ikke mulig å forstå de kristen tekstenes betydning i Percy Jackson serien uten å se på alle bøkene som en helhet, samtidig som man ser på de enkelte delene som seriene består av. Dette gjør at det er en sammenheng mellom det som skjer i den første boken; Lyntyven, og det som hender i femte boken; den siste olympier.

I tillegg er Percy Jackson – seriene er en moderne fortelling, med et samspill mellom det moderne og det gamle. Gjennom at det gamle og det moderne smeltes sammen i en tekst skapes det nye synteser. Gardamer fremhever en slik horisontsammensmelting i sin hermeneutiske sirkel, og hvordan skal kristene fortellinger forstås i en moderne sammenheng.

Jeg har gjennom min analyse vist til hvordan Riordan har lånt hele eller enkeltstående elementer fra kristne fortellinger. I de ulike fortellinger finnes det ulike figurante motiver, men i min analyse er de spesielt knyttet til Percy og hans trekk knyttet til Jesus, men har også vist at andre personer i serien har en transfigurant til de kristne fortellingene. Slik kan transfigurasjonen leses som analogier, hvor de kristne fortellingene gjentar seg i fortellingen om Percy, og at Percy gjentar de handlinger som Jesus gjorde. Samtidig kan de transfigurante elementene leses som en kontrast, som betyr at man vektlegger hvordan Percy skiller seg fra Jesus og ikke alltid handler i trå med dem.

7.0 Oppsummering av analysen

Det jeg skulle undersøke i denne litterære analysen var «*Hvordan har Rick Riordan, i sitt forfatterskap om Percy Jackson, tatt i bruk messias motiver fra bibelen og kristne tekster?*»

I en analyse av verket om Percy Jackson finnes det flere spor av kristne tekster som har inspirert forfatteren til å bygge videre på, og skape nye fortellinger om Percy. Det at kristne

⁸⁷ Henriksen (1994)

tekster har blitt brukt i hans formidling om Percy Jackson kan knyttets til flere ting. For det første er mange av de kristne tekstene det som kalles mønstergyldige, og er en del av vår allmennkunnskap, og dermed skaper de gjenkjennelse for leseren. Samtidig har disse historiene som er blitt brukt i verket en betydning i forhold til å vise frem til den hva som skulle skje med Jesus og hans virke, og de er også med på underbygge fortellingens klare røde trå, og et godt synlig plott og avslutningen som forventet, bekjempelse av det onde. Samtidig har den uventet slutt, og vendinger underveis som gjør at fortellingen er unik i seg selv. Barthes snakker om de skrivbare tekstene, og i verket om Percy kan man spore en videre utvikling av fortellingen av leseren selv. I tillegg finner man en sammensmelting av forståelseshorisonter viser hvordan de kristne fortellingene smelter sammen med dagsaktuelle temaer for ungdommer i dag. Han har beholdt strukturen fra de mønsterfortellingene som ligger i den vestlige kulturens kanon, men tilpasset de til dagens lesere. Slik jeg ser det har han brukt de kristne fortellingene som en hylles, og gjennom dem gi fortellingen en større dybde og en invitasjon til større innlevelse og leseglede hos sine lesere.

For det andre gir bruken av de kristne fortellingene en måte å formidle Percy på som gir han større dybde, og han fremstår som en mer kompleks karakter ved bruk av de kristne fortellingene som anvendes i fortellingen. Ikke bare Percy får større dybde når kristne fortellinger blir knyttet opp mot de ulike karakterene, men man får også et helt annet inntrykk av Luke sin karakter. Gjennom fremstillingen av Percy blir det fokusert på alle de dilemmaene og utfordringen han må løse i løpet av fortellingen. I løpet av den ser man at Percy ikke er feilfri, men er menneskelig og blir omfavnet av sine venner selv om han feiler. Hans kombinasjon av guddommelige egenskaper og menneskelige feil er viktig i hans karakter, og det er derfor viktig for fortellingen hvilke kristne fortellinger som blir knyttet opp mot ham. I fremstillingen av Percy er det ikke slik at Percy skal være Jesus, men han skal ha en del av de samme egenskapene som Jesus. Dette gjør at Percy har trekk som er hentet fra Jesus, men han har også karaktertrekk som er hentet fra andre steder. I Percy får vi en karakter som representer ungdommer i dag på godt og vondt, og dette gir karakteren større gyldighet, og som gir ungdommer på at det gode vil tilslutt seire over det ondet. At selv om livet ikke er helt perfekt nå kan alle oppnå det de ønsker om de jobber for det.

8.0 Litteratur

Aaslestad, Petter (1999) *Narratologi: en innføring i anvendt fortellerteori*. Cappelen, Oslo

Andersen P.T., Mose, G og Norheim, T (2012) *Litterær analyse. En innføring*. Pax Forlag

Aleida Assmann (2010) *Canon og Archive*. IA Eril, A Nünning & S.B. Young (red) A companion to cultural memory studies, Berlin: de Gruyter

Bibelen (2011), Det norske bibelselskap, Oslo

Bjerg, Svend (1988) *Litteratur og teologi. Transfigurationer*. Forlaget Anis, Århus

Claudi, Mads B. (2013) *Litteraturteori*. Fagbokforlaget, Oslo

Dalsgaard, Niels (2002) *På fantasiens vinger. Om fantastisk litteratur for barn og unge*, Høst & søns Forlag, København

Heine, Gunner, Myhre, Bjørn, Opsal, Jan, Skottene, Harald og Østnor, Arna (2014) *Tro og tanke. Religion og etikk for den videregående skole*, Aschehoug, Oslo

Henriksen, Jan-Olav (2007) *Tegn, tekst og tolk. Teologisk hermeneutikk i fortid og nåtid*. Universitetsforlaget, Oslo

Kittang, A, Linneberg, A, Melberg, A og Skei, H.H. (2003) *Moderne litteraturteori. En antologi*. Universitetsforlaget, Oslo

Kvalbein, Hans (2014) *Jesus. Hva ville han? Hvem var han? En innføring i de tre første evangeliske budskap*. Luther Forlag, Oslo

Lothe, Jakob (2003) *Fiksjon og film. Narrativ teori og analyse*. Universitetsforlaget, Oslo

Lothe, J, Refsum, C og Solberg U (2015) *Litteraturvitenskaplig leksikon*. Kunnskapsforlaget, Oslo

Moxnes (2015) *Historien om det nye testamentet*. Verbum Forlag, London

Riordan, Rick (2005) *Percy Jackson. Lyntyven*. Schibstad Forlag, Oslo

Riordan, Rick (2006) *Percy Jackson. Monsterhavet*. Schibstad Forlag, Oslo

Riordan, Rick (2007) *Percy Jackson. Titanens forbannelse*. Schibstad Forlag, Oslo

Riordan, Rick (2008) *Percy Jackson. Slaget om labyrinten*. Schibstad Forlag, Oslo

Riordan, Rick (2009) *Percy Jackson. Den siste olympier*. Schibstad Forlag, Oslo

Sandnes, Karl Olav og Skarsaune, Oskar (2011) *Mannen som ble Messias*, Det teologiske menighetsfakultet, Oslo

Sandnes, Karl Olav (1996) *I tidens fylde. En innføring i Paulus' teologi*, Luther Forlag, Oslo

Slettan, Svein (2014) *Introduksjon. Om ungdomslitteratur*, Cappelen Damm A/S, Oslo red. Svein Slettan

Tandberg, Cathrine Elisabeth (2006) *Heltemotiver fra gresk mytologi i barn – og ungdomslitteratur*, Det teologiske fakultet, Oslo

Teigland, Anne-Stefi (2014): *Ungdomslitteratur – ei innføring*, Cappelen Damm A/S, Oslo red. Svein Slettan

Nettsteder

Bibelen.no, a

<http://www.bibel.no/Nettbibelen?query=JSK6x8syuELtc2PioiuanXGeyVDzRGrNOknbcqC3Wd7zbkcEF7QhmNMmylbgGp5> (hentet 07.09.2018)

Bibelen.no, b

<http://www.bibel.no/Nettbibelen?query=c6r4KKs2UzZMeekVrjfl0BslzpOuNO0j/xuPtvUUPp7vqUGquDmCfXF1z8Md8cwk> (hentet 07.09.2018)

Bibelen.no, c

https://www.bibel.no/InnholdTilblivelse/Bibelens_innhold/Bibelsk-persongalleri/Jona
(hentet den 18.12.2018)

Bibelen.no, d

https://www.bibel.no/InnholdTilblivelse/Bibelens_innhold/Bibelsk-persongalleri/Kain-Abel
(hentet den 23.12.2018)

Bibelen.no, f https://www.bibel.no/InnholdTilblivelse/Bibelens_innhold/Bibelsk-persongalleri/David (hentet den 6.10.18)

Bibelen.no, e Judas, (hentet den 30.12.2018)

Bibelsiden.no <http://www.bibelsiden.no/?p=223> (hentet den 10.10.2018)

Ndla.no <https://ndla.no/nb/node/71585?fag=27> (hentet 06.07.2018)

Ridderstrøm, Helge (2015) *Intertekstualitet*. Bibliotekarstudentened nettleksikon om litteratur og medier, <http://edu.hioa.no/helgerid/litteraturogmedieleksikon/intertekstualitet.pdf> (hentet den (25.08.2018)

Rickriordan.com <http://rickriordan.com/about/an-interview-with-rick.com> (hentet den 20.02.2018)

Snl.no, a <https://snl.no/fantasy> (hentet 06.07.2018)

Snl.no, b <https://snl.no/myte> (hentet 31.08.2018)

Snl.no, c https://snl.no/Rudolf_Bultmann (hentet 31.08.2018)

Snl.no, d <https://snl.no/apokatastasis> (hentet 10.10.2018)

Snl.no, e <https://snl.no/Menneskes%C3%B8nnen> (hentet 06.10.18)

Snl.no, f https://snl.no/kanon_-_litteratur (hente den 18.12.18)

Snl.no, g https://snl.no/gresk_mytologi (hentet 20.11.18)

Udir.no <https://www.udir.no/kl06/re11-01/> (hentet den 20.02.2018)

Filmer

Percy Jackson og Lyntyven (2010) regissør Chris Columbus,

Percy Jackson: Monsterhavet (2013) regissør Thor Freudenthal